ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: ΦΩΤΕΙΝΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
Τηλέφωνο: 2103382304
E-mail: vfot@acci.gr

Αθήνα,09/10/2018
Αριθ.Πρωτ.:1345204

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ».**

Την **08/10/2018** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ,** το διακριτικό τίτλο Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. και αριθμό ΓΕΜΗ **1726301000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1516365** οι εγκεκριμένες από την 05/09/2018 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2017 έως 31/12/2017.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1516366** η από 05/09/2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2018 έως 31/12/2018:

- Η ελεγκτική εταιρεία «**ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ Α.Ε.»**, Αρ. ΓΕΜΗ 1216601000, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 125.

Τακτικοί Ελεγκτές:

- ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΣ ΚΩΝΣΤ του ΠΑΝ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 13151.
- ΡΗΤΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ του ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 14541.

Αναπληρωματικοί Ελεγκτές:

- ΣΥΡΑΓΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 2236.
- ΑΡΓΥΡΑΚΗ ΑΝΝΑ του ΓΩΕ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, με αριθμό μητρώου ΕΛΤΕ 27821.

Σχετικό έγγραφο άσκησης ελέγχου της Περιφέρεια Αττικής, ΠΕ Αθηνών Κεντρικός Τομέας (Αρ. Πρωτ.: Δ4δ/73746 / 28/09/2018).

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.

Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 001726301000
Μετσόβου 15, Αθήνα
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017 ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017
(δημοσιευόμενα βάσει του κ.ν. 2190/20, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για τ ην οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της "Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε.". Συνιστούμε επομένως στον αναγνώσ τη, πριν προβεί σε οποιουδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την εταιρεία, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της εταιρείας, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου των νόμιμων ελ εγκτών.

Αρμόδια υπηρεσία:	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	
Διεύθυνση διαδικτύου:	www.oasa.gr	
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	Ταστάνης Αναστάσιος	Πρόεδρος Δ.Σ.
	Σκουμπούρης Ιωάννης	Διευθύνων Σύμβουλος
	Αντώνενας Ιωάννης	Μέλος
	Θωμόπουλος Γεώργιος	Μέλος
	Κακλαμάνος Μιχαήλ	Μέλος
	Παπαδόπουλος Παύλος	Μέλος
Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων:	1/8/2018	
Νόμιμοι ελεγκτές :	Κωνσταντίνος Ευαγγελινός-Βασίλειος Ρητάς	
Ελεγκτική εταιρία:	ΣΟΛ Α.Ε.	
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών:	Γνώμη με επιφύλαξη-θέμα έμφασης	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)
Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	1.244.394.484	1.293.879.481	1.556.266	1.578.448
Επενδύσεις σε ακίνητα	15.123.500	15.123.500	0	0
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	17.083.613	19.246.861	10.403	15.994
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	10.644.661	4.777.293	988.980.435	988.428.895
Αποθέματα	61.586.788	62.201.158		0
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορ.απαιτήσεις	6.302.087	6.368.715	634.751	1.346.310
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	35.399.088	29.032.016	43.619.708	32.764.120
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	38.978.860	44.324.609	25.216.509	26.358.981
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**1.429.513.081**	**1.474.953.633**	**1.060.018.072**	**1.050.492.748**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	1.994.937.035	2.346.984.747	1.994.937.035	2.346.984.747
Λοιπά στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων	-953.927.755	-1.295.731.752	-984.100.858	-1.338.635.202
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων μετόχων εταιρείας (α)	1.041.009.281	1.051.252.996	1.010.836.178	1.008.349.546
Δικαιώματα Μειοψηφίας (β)	0	0	0	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)	**1.041.009.281**	**1.051.252.996**	**1.010.836.178**	**1.008.349.546**
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0	0
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	205.761.004	208.231.040	22.978.468	21.867.116
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	0	0	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	182.742.796	215.469.597	26.203.426	20.276.086
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	**388.503.800**	**423.700.637**	**49.181.894**	**42.143.202**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**1.429.513.081**	**1.474.953.633**	**1.060.018.072**	**1.050.492.748**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)
Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης (01.01.2017 και 01.01.2016 αντίστοιχα)	**1.051.252.996**	**1.029.887.688**	**1.008.349.545**	**1.007.718.687**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	-10.243.714	21.598.489	2.486.633	631.725
Λοιπές μεταβολές Ιδίων Κεφαλαίων		-233.181		-867
Καταθέσεις μετόχων	0	0	0	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης (31.12.2017 και 31.12.2016 αντίστοιχα)	**1.041.009.282**	**1.051.252.996**	**1.010.836.178**	**1.008.349.545**

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. **Θέματα επιφύλαξης** :1) Στο κονδύλι «Άυλα περιουσιακά στοιχεία» της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης του Ομίλου περιλαμβάνεται το αναπόσβεστο υπόλοιπο ποσου ευρώ 16,8 εκ. της θυγατρικής εταιρείας ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. για το οποίο δεν κατέστη δυνατό να αποκτηθούν επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με τα στοιχεία αναγνώρισης και επιμέτρησης σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία 2) Δεν κατέστη εφικτό να αποκτηθούν επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων και την εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου ποσού ευρώ 1.165,8 εκατ. περίπου.
   Θέμα έμφασης: Χωρίς να διατυπώνουμε περαιτέρω επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στις σημειώσεις 6.4.2 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου περιγράφεται το θέμα των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων ποσού 919,19 εκατ. για τις οποίες δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη.
2. Με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης στις 12 Σεπτεμβρίου 2017 έγινε μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου κατά το ποσό των 352 εκατ. με συμψηφισμό ζημιών εις νέον.
3. Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν είναι αυτές που προβλέπουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α). Η Εταιρεία εφαρμόζει Δ.Π.Χ.Α. από 1.1.2007.
3. Ο μέσος όρος του απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας στις 31-12-2017 ήταν 7.776 και 84 άτομα αντίστοιχα και στις 31-12-2016 ήταν 7.896 και 88 άτομα αντίστοιχα.
4. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των παγίων στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας.
5. Οι επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την κλειόμενη χρήση ανήλθαν περίπου σε 2.212 χιλ. € και 32,2 χιλ. € αντίστοιχα.
6. Το κονδύλι Λοιπά Συνολικά Έσοδα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων του Ομίλου περιλαμβάνει αναλογιστική ζημιά από μεταβολή υποχρέωσης παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.
7. Οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας δεν περιλαμβάνονται σε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις άλλης εταιρείας.
8. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (ποσά σε χιλ. €). Ποσά πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής χρήσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας στη λήξη της τρέχουσας χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές της με τα συνδεδεμένα κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 προς αυτήν μέρη είναι ως εξής :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	**6.607**	**6.733**	**6.584**	**6.693**
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	**0**	**0**	**0**	**0**
γ) Απαιτήσεις	**47.571**	**39.053**	**30.712**	**24.188**
δ) Υποχρεώσεις	**0**	**0**	**8.283**	**9.972**
ε) Απαιτήσεις από δάνεια Ο.Α.Σ.Α.- αντίστοιχες υποχρεώσεις θυγατρικών		**0**		**0**
στ) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης	**2.199**	**2.198**	**350**	**357**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)
Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2016
Κύκλος εργασιών	173.051.962	182.451.632	4.128.391	4.460.898
Μικτά κέρδη / (ζημιές)	-188.725.632	-164.064.680	-10.752.898	-2.780.958
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	-7.604.146	-82.732.605	1.699.025	283.646
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	-8.836.108	-84.887.742	2.510.495	685.040
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (Α)	**-8.846.515**	**22.495.787**	**2.486.633**	**631.725**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	**-1.397.200**	**-897.298**	**0**	**-867**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α) + (Β)	**-10.243.715**	**21.598.489**	**2.486.633**	**630.858**
Κατανέμονται σε :				
- Ιδιοκτήτες μητρικής	-8.846.515	22.495.787	2.486.633	631.725
- Δικαιώματα μειοψηφίας	0	0	0	0
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε ευρώ)	-0,01131	0,02875	0,00318	0,00081
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	**40.405.387**	**-30.726.667**	**1.760.235**	**2.820.710**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)
Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2016
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Αποτέλεσμα προ φόρων (Κέρδος / Ζημία)	-8.836.107	-84.887.742	2.510.494	685.040
Πλέον / Μείον Προσαρμογές για :				
Αποσβέσεις	48.009.533	52.005.938	61.210	2.537.064
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	0	0	0	0
Προβλέψεις	-1.561.435	8.889.066	1.170.947	403.123
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα,κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	549.766	0	-820.745	0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	363.443	2.733.370	9.274	5.593
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	-52.832	-297.123	0	-123.144
Πλέον / Μείον Προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:	0	-226.406	0	0
Μείωση / Αύξηση αποθεμάτων	614.370	536.250	0	0
Μείωση / Αύξηση απαιτήσεων	-14.353.571	2.454.189	-10.194.473	3.201.602
Μείωση / Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	-26.695.663	22.842.536	5.894.328	139.343
Μείον :				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα	-2.115.953	-2.516.968	-9.275	-5.593
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**-4.078.449**	**1.533.110**	**-1.378.240**	**6.843.028**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων συν τα ταμιακά τους διαθέσιμα	0	0	0	0
Αγορά ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων	-2.379.750	-2.153.437	-33.436	-32.740
Εισπράξεις από πωλήσεις και επιχορηγήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	0	46.560	0	339
Τόκοι εισπραχθέντες και Εισπράξεις από Λήξεις Ομολόγων	332.450	297.123	269.204	123.144
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**-2.047.300**	**-1.809.754**	**235.768**	**90.743**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αύξηση αποθεματικών	0	0	0	0
Εισπράξεις επιχορηγήσεων	780.000	53.918	0	0
Εξοφλήσεις δανείων	0	0	0	0
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**780.000**	**53.918**	**0**	**0**
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα χρήσης (α)+(β)+(γ)	**-5.345.749**	**-222.726**	**-1.142.472**	**6.933.771**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	**44.324.609**	**44.547.335**	**26.358.981**	**19.425.210**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	**38.978.860**	**44.324.609**	**25.216.509**	**26.358.981**

Αθήνα, 1 Αυγούστου 2018

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Το Μέλος του Δ.Σ.	Ο Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών	Η Προϊσταμένη Λογιστηρίου
Αναστάσιος Π. Ταστάνης Α.Δ.Τ.: ΑΒ 648504	Ιωάννης Ν. Σκουμπούρης Α.Δ.Τ. : ΑΙ 122079	Μιχαήλ Φ. Κακλαμάνος Α.Δ.Τ. : Χ 614051	Ναπολέων Κ. Βιλαέτης Α.Δ.Τ. : ΑΒ 614576	Μαρία Γ. Τσέλιου Α.Δ.Τ.: ΑΙ 111680 Α.Α.ΟΕΕ:0013043 Α' Τάξης

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

(Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε.)

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Της 31ης Δεκεμβρίου 2017

(1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2017)

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΟΑΣΑ ΑΕ» την 1η Αυγούστου 2018, και έχουν δημοσιοποιηθεί με την κατάθεσή τους στο Γ.Ε.ΜΗ., στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών & Περιουσίας και την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.oasa.gr. Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη ορισμένα γενικά οικονομικά στοιχεία αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της Εταιρείας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Επίσης επισημαίνεται ότι, χάριν απλοποίησης, στα δημοσιευθέντα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία έχουν γίνει ορισμένες συμπτύξεις και ανακατατάξεις κονδυλίων.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΤΑΣΤΑΝΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ Ν.ΣΚΟΥΜΠΟΥΡΗΣ	ΜΙΧΑΗΛ Φ.ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.	ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚ.ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΝΑΠΟΛΕΩΝ Κ. ΒΙΛΑΕΤΗΣ	ΜΑΡΙΑ Γ. ΤΣΕΛΙΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 5
ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 8
1 Πληροφορίες για την εταιρεία 21
1.1 Γενικές πληροφορίες 21
2 Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων 22
2.1 Παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων 22
2.2 Συμμόρφωση με τα Δ.Π.Χ.Α. 22
2.3 Έγκριση οικονομικών καταστάσεων 23
2.4 Νέα πρότυπα και διερμηνείες 23
2.4.1. Νέα, αναθεωρημένα ή τροποποιημένα πρότυπα ή διερμηνείες που εφαρμόστηκαν υποχρεωτικά για πρώτη φορά στην τρέχουσα χρήση 23
2.4.1.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. 23
ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιθείσες ζημιές” 23
ΔΛΠ 7 Καταστάσεις ταμιακών ροών (Τροποποίηση) “Γνωστοποιήσεις” 23
Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία (ή και τον Όμιλο) 24
Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» 24
Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» 24
Διευκρινίσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» 24
Δ.Π.Χ.Α. 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4». 25
Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις» 25
Δ.Π.Χ.Α. 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» 25
Δ.Π.Χ.Α. 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του 25
Δ.Π.Χ.Α. 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών” 26
Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016 26
Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς 26
Δ.Π.Χ.Α. 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου. 26
ΔΛΠ 28 «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία» 26
ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων 26
ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές» 26
ΕΔΔΠΧΑ 23 Διερμηνεία «Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος» 27
Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015-2017 27
ΔΠΧΠ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες 27
ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος 27
ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού 27
ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) « Χρηματοοικονομικά Μέσα - Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση» 27
ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες» 28
2.5 Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις 28
2.5.1 Κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις 28
3. Βασικές λογιστικές αρχές 29

3.1 Ενοποίηση ... 29
3.2 Ενσώματες ακινητοποιήσεις ... 30
3.3 Επενδύσεις σε ακίνητα ... 30
3.4 Άυλα στοιχεία ενεργητικού ... 31
3.5 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων ... 31
3.6 Χρηματοοικονομικά μέσα ... 31
3.6.1 Αρχική Αναγνώριση ... 31
3.6.2 Ταξινόμηση και αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων ... 31
3.6.2.1 Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις ... 32
3.6.2.2 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ... 32
3.6.3 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ... 32
3.6.3.1 Μετοχικό Κεφάλαιο ... 32
3.7 Αποθέματα ... 32
3.8 Επιχορηγήσεις ... 32
3.9 Παροχές σε εργαζομένους ... 33
3.10 Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα ... 33
3.11 Αναγνώριση εσόδων ... 33
3.11.1 Παροχή υπηρεσιών ... 33
3.11.2 Πωλήσεις αγαθών ... 34
3.11.3 Έσοδα από τόκους ... 34
3.11.4 Έσοδα επιδότησης λειτουργικού ελλείμματος ... 34
3.11.5 Λοιπές χρηματοδοτήσεις ... 34
3.12 Φορολογία εισοδήματος ... 34
3.13 Μετατροπή ξένων νομισμάτων ... 35
3.13.1 Νόμισμα μέτρησης και αναφοράς ... 35
3.13.2 Συναλλαγές και υπόλοιπα ... 35
3.14 Πληροφόρηση κατά τομέα ... 35
3.15 Μισθώσεις ... 35
3.15.1 Λειτουργική μίσθωση ... 35
3.15.2 Χρηματοδοτική μίσθωση ... 35
3.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις ... 35
3.17 Αναγνώριση εξόδων ... 35
4. Επεξηγηματικές Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων ... 36
4.1 Ενσώματα πάγια ... 36
4.2 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία ... 38
4.3 Επενδύσεις σε θυγατρικές ... 39
4.4 Επενδύσεις σε ακίνητα ... 39
4.5 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις ... 39
4.6 Αποθέματα ... 40
4.7 Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις ... 40
4.8 Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από συνδεμένες επιχειρήσεις ... 40
4.9 Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις ... 41
4.10 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων ... 41
4.11 Μετοχικό Κεφάλαιο ... 42
4.12 Αποθεματικά κεφάλαια ... 42
4.13 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία ... 43
I. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ... 43
4.14 Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων ... 44
4.15 Λοιπές προβλέψεις ... 44
4.16 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ... 45
4.17 Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος ... 45
4.18 Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις ... 45
4.19 Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις ... 45
4.20 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ... 45
4.21 Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς συνδεμένες επιχειρήσεις και Ελληνικό Δημόσιο ... 46

4.22 Κύκλος εργασιών ... 46
4.23 Ανάλυση εξόδων ανά κατηγορία ... 46
4.24 Λοιπά έξοδα ... 48
4.25 Λοιπά έσοδα ... 49
4.26 Χρηματοοικονομικά έξοδα ... 49
4.27 Χρηματοοικονομικά έσοδα ... 49
4.28 Φόρος εισοδήματος ... 50
5 Παράγοντες και πολιτικές διαχείρισης κινδύνου ... 50
5.1 Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες ... 50
5.1.1 Κίνδυνοι που προκύπτουν από ζημιές / βλάβες σε πρόσωπα, εξοπλισμό και περιβάλλον (ασφαλιστική κάλυψη) ... 50
5.2 Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι ... 50
5.2.1 Κίνδυνος επιτοκίου ... 50
5.2.2 Κίνδυνος τιμών ξένου συναλλάγματος ... 50
5.2.3 Πιστωτικός κίνδυνος ... 50
5.2.4 Κίνδυνος ρευστότητας ... 51
6 Πρόσθετες πληροφορίες και επεξηγήσεις ... 51
6.1 Συναλλαγές με συνδεόμενα μέρη ... 51
6.2 Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις συνδεμένων μερών ... 52
6.3 Παροχές βασικών διευθυντικών στελεχών ... 52
6.4 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις ... 52
6.4.1 Επίδικες υποθέσεις υποχρεώσεων για τις οποίες έχει διενεργηθεί πρόβλεψη ... 52
6.4.2 Επίδικες υποθέσεις υποχρεώσεων για τις οποίες δεν έχει διενεργηθεί πρόβλεψη ... 53
6.5 Επίδικες – Επισφαλείς απαιτήσεις ... 53
6.6 Επίδικες απαιτήσεις ... 53
6.7 Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις ... 54
6.8 Δεσμεύσεις για επενδυτικά προγράμματα ... 54
6.9 Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ... 55
6.10 Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού ... 55
6.11 Πληροφόρηση κατά τομέα δραστηριότητας ... 56
6.12 Λοιπές πληροφορίες ... 56
6.13 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού ... 57

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε., οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων που μνημονεύονται στην παράγραφο της έκθεσής μας "Βάση για γνώμη με επιφύλαξη", οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση για γνώμη με επιφύλαξη

Από τον έλεγχό μας προέκυψαν τα εξής:

1. Στο λογαριασμό της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης «Άυλα περιουσιακά στοιχεία» του Ομίλου περιλαμβάνεται το αναπόσβεστο υπόλοιπο ποσού ευρώ 16,8 εκ., (αξίας κτήσεως ευρώ 44,6 εκ.), της θυγατρικής εταιρείας ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε., που αφορά σε συμμετοχή της εταιρείας στην αποπληρωμή δανειακών υποχρεώσεων της πρώην μητρικής εταιρείας ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7 του νόμου 2669/1998, η οποία καταχωρήθηκε στα βιβλία της εταιρείας ύστερα από απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 11ης Ιουλίου 2005. Το ποσό αυτό, το θεώρησε η θυγατρική εταιρεία, ως αντάλλαγμα για την παραχώρηση του συστήματος και καθόρισε συντελεστή απόσβεσης 5% ετησίως αρχής γενομένης από 1η Ιουλίου 2005. Δεν κατέστη εφικτό να αποκτηθούν επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με το κατά πόσο το στοιχείο αυτό τηρεί τα κριτήρια καταχώρησης του ΔΛΠ 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία» και, κατά συνέπεια, διατηρούμε επιφύλαξη για την ύπαρξη και ορθή αποτίμηση αυτού του περιουσιακού στοιχείου.
2. Λόγω των επί σειρά ετών λειτουργικών ζημιών των θυγατρικών εταιρειών ΣΤΑ.ΣΥ Α.Ε. και Ο.ΣΥ. Α.Ε. υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων, η αναπόσβεστη αξία των οποίων ανέρχεται την 31/12/2017 για τη μεν ΣΤΑ.ΣΥ Α.Ε. σε ευρώ 928,9 εκατ. και για την Ο.ΣΥ. Α.Ε. σε , σε ευρώ 221,8 εκατ. Οι θυγατρικές εταιρείες δεν έχουν πραγματοποιήσει έλεγχο απομείωσης των στοιχείων αυτών και κατά συνέπεια δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το ανακτήσιμο ποσό τους. Επίσης, η θυγατρική εταιρεία ΣΤΑ.ΣΥ Α.Ε. δεν έχει πραγματοποιήσει από τη χρήση 2010 επανεκτίμηση της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων, η λογιστική αξία των οποίων την 31/12/2017 ανέρχεται σε ευρώ 15,1 εκατ. Κατά συνέπεια, διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων και τις πιθανές επιπτώσεις στα αποτελέσματα χρήσεως καθώς και στα ίδια κεφάλαια.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 6.4.2 «Επίδικες υποθέσεις υποχρεώσεων για τις οποίες δεν έχει δημιουργηθεί πρόβλεψη» των οικονομικών καταστάσεων, όπου περιγράφεται το θέμα των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων, για μέρος

των οποίων συνολικού ποσού ευρώ 919,19 εκατ. δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη, επειδή στο παρόν στάδιο δεν μπορεί να εκτιμηθεί η έκβαση τους. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων", αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ 'αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και

ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες [εταιρικές και ενοποιημένες] οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, ... 2018

Κωνσταντίνος Π. Ευαγγελινός
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 13151

Βασίλειος Α.Ρητάς
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 14541

ΣΟΛ Crowe SOL
ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ

Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε.
Μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγρη 3, 11 257 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" και διακριτικό τίτλο «ΟΑΣΑ Α.Ε.» προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων για τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017.

Κύριοι Μέτοχοι,

Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση εμπεριέχει όλες τις σημαντικές και απαραίτητες πληροφορίες προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για τη δραστηριότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση 2017, καθώς και τις προοπτικές και τους στόχους για τη χρήση 2018.

Γενικά

Το 1977 ψηφίστηκε ο Ν. 588/1977 με βάση τον οποίον ιδρύθηκαν ο ΟΑΣ (Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών) και η ΕΑΣ (Επιχείρηση Αστικών Συγκοινωνιών) ως εξ ολοκλήρου Κρατικές Επιχειρήσεις, υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Το 1992 διαλύθηκε η ΕΑΣ με βάση το Ν. 2078/1992 και ιδρύθηκαν στη θέση της οκτώ (8) ιδιωτικές Συγκοινωνιακές Επιχειρήσεις (ΣΕΠ) που λειτούργησαν έως το Δεκέμβριο του επόμενου έτους όπου και ετέθησαν υπό εκκαθάριση με βάση το Νόμο 2175/1993. Με τον ίδιο νόμο ιδρύθηκε ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και ως καθολικός διάδοχος του ΟΑΣ.

Το 1996 το καταστατικό του ΟΑΣΑ τροποποιήθηκε και προσαρμόστηκε στις διατάξεις του Ν. 2414/1996 περί Εκσυγχρονισμού των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (με την υπ' αριθμ. 40561/40566/27-12-1996 ΚΥΑ των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών), ο οποίος ορίζει ότι ο ΟΑΣΑ μπορεί να συνάπτει Επιχειρησιακές Συμβάσεις (Συμβόλαια Διαχείρισης) με τους Εκτελεστικούς Φορείς Συγκοινωνιακού Έργου – ΕΦΣΕ - (ΕΘΕΛ, ΗΣΑΠ, ΗΛΠΑΠ) για την επίτευξη των στόχων των Επιχειρησιακών τους Σχεδίων.

Το Δεκέμβριο του 1998 ψηφίστηκε νέος νόμος (Ν. 2669/98) που ανέθεσε στον ΟΑΣΑ το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, την οργάνωση, το συντονισμό, τον έλεγχο και την παροχή του συγκοινωνιακού έργου όλων των επίγειων και υπόγειων μέσων μαζικής μεταφοράς.

Το Δεκέμβριο του 2004 ψηφίστηκε ο Ν. 3297 που ορίζει ότι η εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου με τα μέσα μαζικής μεταφοράς διενεργείται από τους ΕΦΣΕ και τις Εταιρείες Παροχής Συγκοινωνιακού Έργου (ΑΜΕΛ, ΤΡΑΜ και ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ) με τις οποίες συμβάλλεται ο ΟΑΣΑ.

Το Μάρτιο του 2011 ψηφίστηκε ο Ν.3920/3.3.2011 (τεύχος Α΄- αριθμ. φύλλου 33) με αντικείμενο «Εξυγίανση, Αναδιάρθρωση και ανάπτυξη των αστικών συγκοινωνιών περιφέρειας Αττικής και άλλες διατάξεις». Με το νέο νόμο επιδιώκονται οι εξής βασικοί στόχοι:

Α) Η βελτίωση του οικονομικού αποτελέσματος του Ο.Α.Σ.Α. και των επιμέρους συγκοινωνιακών φορέων δια της μείωσης των ελλειμμάτων, της εκλογίκευσης του κόστους λειτουργίας, της ενίσχυσης των εσόδων και της διασφάλισης της βιωσιμότητας των εν λόγω φορέων.

Β) Η ενίσχυση των δημόσιων συγκοινωνιών στην Αττική με προαγωγή τη βελτίωση της προσπελασιμότητας και της προστασίας του αστικού και περιαστικού περιβάλλοντος. Παράλληλα, εξυπηρετούνται και μια σειρά από επιμέρους στόχοι, όπως η βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών, η ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών, η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και ο εξορθολογισμός του ύψους της κρατικής επιδότησης με γνώμονα το μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τον Οκτώβριο του 2015 ψηφίστηκε ο Ν. 4337/17.10.2015 (τεύχος Α΄- αριθμ. Φύλλου 129) με το άρθρο 18 του οποίου τροποποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 1, 2, και 4 του Ν.3920/2011. Με τις διατάξεις του Ν.4337 συνιστάται «Επιχειρησιακή Συντονιστική Επιτροπή για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της αναδιοργάνωσης και της αναδιάρθρωσης των Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (Όμιλος ΟΑΣΑ)» με βάση το σχέδιο αναδιάρθρωσης, όπως αυτό περιγράφεται στο Παράρτημα Ι του νόμου.
Το επικαιροποιημένο Σχέδιο Αναδιάρθρωσης του ΟΑΣΑ περιλαμβάνει μια σειρά δράσεων οι οποίες αποσκοπούν στην ενδυνάμωση του Ομιλικού χαρακτήρα του ΟΑΣΑ μέσω της κεντροποίησης κρίσιμων εταιρικών λειτουργιών, όπως

- πληροφορική υποστήριξη
- μάρκετινγκ
- έλεγχος κομίστρου
- διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού
- προμήθειες
- Οικονομική διαχείριση

Ο ΟΑΣΑ ως μητρική εταιρεία , πέραν των αρμοδιοτήτων του επιχειρησιακού σχεδιασμού, του συντονισμού και του ελέγχου του συγκοινωνιακού έργου που εκτελούν οι θυγατρικές ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ, ασκεί την αρμοδιότητα της προώθησης των πωλήσεων του Ομίλου, τον προγραμματισμό, την είσπραξη και τον έλεγχο κομίστρου, την ισόποση κατανομή των εσόδων από πωλήσεις στις εταιρείες του Ομίλου στη βάση της συμπληρωματικότητας των μέσων , την κατανομή της κρατικής επιδότησης στις εταιρίες με βάση το παραγόμενο συγκοινωνιακό έργο και δείκτες έργου, κόστους και ποιότητας.

Τον Ιανουάριο του 2018 ψηφίστηκε ο Ν.4512/17.1.2018 (Τεύχος Α' – αρ. Φύλλου 5) με το άρθρο 380 του οποίου τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του Ν.4389/2016. Με τις διατάξεις του Ν.4512 μεταβιβάζεται από 1.1.2018 το σύνολο των μετοχών κυριότητας στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών & Περιουσίας (Ε.Ε.ΣΥ.Π).

Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου σε κίνδυνο τιμών ξένου συναλλάγματος και σε πιστωτικό κίνδυνο.
Όσον αφορά την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας αυτή περιγράφεται στην σημείωση των οικονομικών καταστάσεων «5.2 χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι».

Περιβαλλοντικά θέματα

Έχουν ενταχθεί στο επιχειρησιακό σχέδιο του ΟΑΣΑ για τα έτη 2017-20 και στο σχέδιο αναδιάρθρωσης του ομίλου ΟΑΣΑ οι παρακάτω δράσεις:

1.Έχει εγκριθεί η προμήθεια σύγχρονων λεωφορείων τα οποία θα αντικαταστήσουν μέρος του υπάρχοντος στόλου, προσαρμοσμένων στην εξέλιξη της τεχνολογίας, στις απαιτήσεις της ζήτησης της επιβατικής κίνησης και της κείμενης ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τα οχήματα αστικών μετακινήσεων, αποτελεί κεντρικό άξονα των δράσεων του Ομίλου ΟΑΣΑ. Για το λόγο αυτό τα επόμενα έτη προγραμματίζεται ευρεία αντικατάσταση λεωφορείων παλαιότερης τεχνολογίας EURO I και EURO II με νέα οχήματα σύγχρονης αντιρρυπαντικής τεχνολογίας. Άμεσα ο Όμιλος ΟΑΣΑ πρόκειται να προβεί σε ενέργειες για προμήθεια 92 λεωφορείων με την ακόλουθη σύνθεση:

12-μετρα Euro VII 20
18-μετρα Euro VII 60
Ηλεκτρικά (Euro VII)12

Το έργο αυτό θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ», της Περιφέρειας Αττικής, στον άξονα Προτεραιότητας 07 που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και αφορά την «Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του στόλου λεωφορείων του ΟΑΣΑ και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών των δημόσιων συγκοινωνιών στην μητροπολιτική Αθήνα».
Η ενσωμάτωση στο μεταφορικό έργο του Ομίλου ΟΑΣΑ νέων σύγχρονων λεωφορείων μέσω στοχευμένης αντικατάστασης του στόλου των λεωφορείων τεχνολογίας EURO I και EURO II, με οχήματα νέα τεχνολογίας συμβάλλει –μεταξύ άλλων- στην

ανακούφιση της βεβαρημένης με ατμοσφαιρικούς ρύπους ατμόσφαιρας του Λεκανοπεδίου, στην μείωση του κόστους λειτουργίας των οχημάτων και στην γενικότερη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στο επιβατικό κοινό.

2.Προώθηση δράσεων αστικής κινητικότητας όπως, πιλοτικό δίκτυο ποδηλατοστασίων για συνδυασμό ποδηλάτου με μέσα μαζικής μεταφοράς. Τα ποδηλατοστάσια θα κατασκευαστούν σε κομβικά σημεία του δικτύου ΑΣ στα οποία θα είναι δυνατή η μετεπιβίβαση στα ΜΜΜ. Παράλληλα προβλέπεται να εκπονηθούν μελέτες για την πραγματοποίηση και άλλων δράσεων.

3. Εκπόνηση μελετών για:

- τον προσδιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των οχημάτων ΟΑΣΑ και μέτρησης ρύπων, ώστε να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες διορθωτικές στοχευμένες παρεμβάσεις εάν απαιτηθεί.
- τη δημιουργία ενός Ολοκληρωμένου Συστήματος Πληροφόρησης Επιβατών
- αξιολόγηση υφιστάμενου συγκοινωνιακού δικτύου και προδιαγραφής παρεμβάσεων για την ανάπτυξη των μέσων μαζικής μεταφοράς
- τον προσδιορισμό των λειτουργικών και τεχνικών προδιαγραφών για την ανάπτυξη ενός Ομιλικού ERP στις Εταιρείες του ΟΑΣΑ
- τον προσδιορισμό των λειτουργικών και τεχνικών προδιαγραφών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Προληπτικής Διάγνωσης Τεχνικής Ικανότητας, Διαχείρισης και Βελτίωσης της αποδοτικής λειτουργίας του Στόλου των Οχημάτων του Ομίλου ΟΑΣΑ

4. Ενεργειακή αναβάθμιση υποδομών ΟΑΣΑ, κτιρίων, αμαξοστασίων, ώστε να υλοποιηθούν στη συνέχεια τα απαραίτητα μέτρα με στόχο την βελτίωση της περιβαλλοντικής λειτουργίας τους.
5. Εφαρμογή από τον Ιούλιο του 2018 προγράμματος ανταποδοτικής ανακύκλωσης συσκευασιών με συνεργασία του Εθνικού Συλλογικού Συστήματος Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης με τις Σταθερές Συγκοινωνίες (ΣΤΑ.ΣΥ Α.Ε.).

Εργασιακά θέματα

Η εταιρεία στις 27/4/2017 συμφώνησε με τους εργαζόμενους σε επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας που λήγει 31/12/2018.

Εταιρικά Αποτελέσματα και Αποτελέσματα Ομίλου

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας διαμορφώθηκε στη χρήση 2017 στα 4.128.391 ευρώ, έναντι 4.460.898 ευρώ της προηγούμενης χρήσης 2016, παρουσιάζοντας μείωση κατά 7,45%. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε 2.510.495 ευρώ έναντι 685.040 ευρώ κατά την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Η καθαρή θέση της εταιρείας για το 2017 διαμορφώθηκε στα 1.010.836.179 ευρώ από 1.008.349.546 ευρώ κατά τη χρήση 2016.

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου διαμορφώθηκε στη χρήση 2017 στα 173.051.962 ευρώ, έναντι 182.451.632 ευρώ της προηγούμενης χρήσης 2016, παρουσιάζοντας μείωση κατά 5,15%. Οι ζημίες προ φόρων ανήλθαν σε 8.836.108 ευρώ έναντι 84.887.742 ευρώ κατά την αντίστοιχη περσινή περίοδο, παρουσιάζοντας μείωση κατά 89,59%. Τέλος η καθαρή θέση του ομίλου για το 2017 διαμορφώθηκε στα 1.041.009.281 ευρώ από 1.051.252.996 ευρώ κατά τη χρήση 2016.

Σημειώνονται τα εξής:

- Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν αποκτήσει δικές τους μετοχές.
- Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες για τον Όμιλο και την Εταιρεία παρατίθενται στη συνέχεια.

ΟΜΙΛΟΣ ΟΑΣΑ
ΧΡΗΣΗ 2017

		ΧΡΗΣΗ 2017				ΧΡΗΣΗ 2016			
Α. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ									
1	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	142.266.823 / 1.429.513.081		9,95%		141.926.498 / 1.474.953.633		9,62%	
2	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	1.041.009.281 / 388.503.800		267,95%		1.051.252.996 / 423.700.637		248,11%	
3	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	1.041.009.281 / 1.287.246.258		80,87%		1.051.252.996 / 1.333.027.135		78,86%	
4	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	142.266.823 / 182.742.796		77,85%		141.926.498 / 215.469.597		65,87%	
5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΕΩΣ / ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	-40.475.973 / 142.266.823		-28,45%		-73.543.099 / 141.926.498		-51,82%	
Β. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ									
6	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ / ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	-8.836.108 / 1.041.009.281		-0,85%		-84.887.742 / 1.051.252.996		-8,07%	
7	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	-188.725.632 / 173.051.962		-109,06%		-164.064.680 / 182.451.632		-89,92%	
8	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ / ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	-188.725.632 / 361.777.594		-52,17%		-164.064.680 / 346.516.312		-47,35%	
9	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ / ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	173.051.962 / 1.041.009.281		16,62%		182.451.632 / 1.051.252.996		17,36%	
10	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ / ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	361.777.594 / 61.893.973		584,51%		346.516.312 / 62.469.284		554,70%	
Γ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ									
11	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ / ΑΓΟΡΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	61.253.673 / 423.671.567	X 360	52,05	ΗΜΕΡΕΣ	86.212.728 / 345.980.061	X 360	89,71	ΗΜΕΡΕΣ
12	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΌ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	6.302.087 / 173.051.962	X 360	13,11	ΗΜΕΡΕΣ	6.368.715 / 182.451.632	X 360	12,57	ΗΜΕΡΕΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΑΣΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

		ΧΡΗΣΗ 2017			ΧΡΗΣΗ 2016		
Α ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ							
1	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	69.470.969 / 1.047.287.725	6,63%		60.469.411 / 1.050.492.748	5,76%	
2	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	998.105.831 / 49.181.894	2029,42%		1.008.349.546 / 42.143.202	2392,67%	
3	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	998.105.831 / 977.816.756	102,07%		1.008.349.546 / 990.023.336	101,85%	
4	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	69.470.969 / 26.203.425	265,12%		60.469.411 / 20.276.086	298,23%	
5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΕΩΣ / ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	43.267.543 / 69.470.969	62,28%		40.193.325 / 60.469.411	66,47%	
Β. ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ							
6	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ / ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	2.510.495 / 998.105.831	0,25%		685.040 / 1.008.349.546	0,07%	
7	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	-10.752.898 / 4.128.391	-260,46%		-2.780.958 / 4.460.898	-62,34%	
8	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ / ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	-10.752.898 / 14.881.289	-72,26%		-2.780.958 / 7.241.856	-38,40%	
9	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ / ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	4.128.391 / 998.105.831	0,41%		4.460.898 / 1.008.349.546	0,44%	
10	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ / ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	14.881.289 / 0	*		7.241.856 / 0	*	
Γ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ							
11	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ / ΑΓΟΡΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	4.391.911 / 14.881.289 X 360	106,25	ΗΜΕΡΕΣ	1.598.502 / 7.241.856 X 360	79,46	ΗΜΕΡΕΣ
12	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	634.751 / 4.128.391 X 360	55,35	ΗΜΕΡΕΣ	1.346.310 / 4.460.898 X 360	108,65	ΗΜΕΡΕΣ

* Δεν έχει εφαρμογή ο αριθμοδείκτης στην εταιρεία.

- Ο Όμιλος και η εταιρεία δραστηριοποιούνται επί σειρά ετών στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης σχετικά με το συγκοινωνιακό έργο και θα συνεχίσουν την προσπάθεια αυτή και στα επόμενα έτη.
- Ο ΟΑΣΑ δεν διαθέτει υποκαταστήματα, ενώ για τα υποκαταστήματα των θυγατρικών του εταιρειών γίνεται σχετική αναφορά στις Εκθέσεις των Διοικητικών Συμβουλίων στις ιδιαίτερες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους.

Τέλος λεπτομερής αναφορά για σημαντικά γεγονότα από τη λήξη της χρήσης μέχρι την ημέρα υποβολής της έκθεσης, τον κίνδυνο μεταβολής τιμών, τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο ρευστότητας και τον κίνδυνο ταμειακών ροών γίνεται σε σχετικά κεφάλαια στις σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των ιδίων κεφαλαίων, και των αποτελεσμάτων για τη χρήση του 2017 και τη χρήση του 2016 όπως και των λογιστικών αρχών που εφαρμόζει ο όμιλος, γίνεται εκτενώς στις σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου.

Στόχοι – Προοπτικές

Οι στόχοι και οι προοπτικές του Ομίλου Ο.Α.Σ.Α. έως τη θέση σε εφαρμογή του Ν.3920/2011 καθορίζονταν από το Στρατηγικό Σχέδιο για την περίοδο 2008-2013 και βασίζονταν στο όραμα για τη Δημιουργία Συστήματος πράσινων αστικών συγκοινωνιών στη μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας που θα παρείχε, χωρίς διακρίσεις σε όλους τους αποδέκτες των υπηρεσιών, ασφαλείς, υψηλής ποιότητας και χαμηλού κόστους υπηρεσίες δημόσιας επιβατικής μεταφοράς.

Ήδη, όπως και εισαγωγικά τονίσθηκε, οι στόχοι του Νόμου 3920/2011 ήταν η εξυγίανση και αναδιοργάνωση των Εταιρειών Ε.ΘΕ.Λ., Η.Λ.Π.Α.Π., Α.Μ.Ε.Λ., Η.Σ.Α.Π. και ΤΡΑΜ, η λειτουργία τους κάτω από το πλαίσιο δύο νέων Εταιρειών, των ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. (για Η.Σ.Α.Π., ΤΡΑΜ, Α.Μ.Ε.Λ.) και Ο.ΣΥ. Α.Ε. (για Ε.ΘΕ.Λ., Η.Λ.Π.Α.Π.), η συγκεκριμενοποίηση των αρμοδιοτήτων του Ο.Α.Σ.Α. και ο προσδιορισμός των σχέσεων με τις παραπάνω Εταιρείες. Απώτερος στόχος του εν λόγω Νόμου είναι η βιώσιμη ανάπτυξη του Συστήματος Αστικών Συγκοινωνιών στην Αττική.

Τον Οκτώβριο του 2015 ψηφίστηκε ο Ν. 4337/17.10.2015 (τεύχος Α' – αριθμ. φύλλου 129) με τις διατάξεις του οποίου προβλέπεται η σύσταση Επιχειρησιακής Συντονιστικής Επιτροπής για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της αναδιοργάνωσης και της αναδιάρθρωσης των Αστικών Συγκοινωνιών (Όμιλος Ο.Α.Σ.Α) με βάση το σχέδιο αναδιάρθρωσης όπως αυτό περιγράφεται στο παράρτημα Ι του Νόμου.

Το Μάιο του 2016 ψηφίστηκε ο Ν.4389/27.5.2016 (τεύχος Α΄- αρ. φύλλου 94) όπου με το άρθρο 197 συστήνεται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Δημοσίων Συμμετοχών» (ΕΔΗΣ) της οποίας σκοπός είναι να κατέχει τις συμμετοχές του κράτους σε δημόσιες επιχειρήσεις. Την ημερομηνία καταχώρησης του καταστατικού της ΕΔΗΣ στο Γ.Ε.ΜΗ., οι μετοχές των δημοσίων επιχειρήσεων που απαριθμούνται στο Παράρτημα Δ΄ του νόμου, μεταξύ άλλων : 1. ΟΑΣΑ, 2. ΟΣΥ ΑΕ, 3. ΣΤΑΣΥ ΑΕ, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΔΗΣ. Το άρθρο 81 του Ν.4472/19.05.2017 (Τεύχος Α' αρ. φύλλου 74) τροποποίησε το άρθρο 197 του Ν. 4389/2016 αντικαθιστώντας το Παράρτημα Δ΄ ως εξής: «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ΄(Επιχειρήσεις που μεταβιβάζονται στην ΕΔΗΣ): 1. ΟΑΣΑ Α.Ε. και οι θυγατρικές του (ΟΣΥ Α.Ε.- ΣΤΑΣΥ Α.Ε.) σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3920/2011 που αφορούν τις διεταιρικές σχέσεις των ΟΑΣΑ Α.Ε., ΟΣΥ Α.Ε. και ΣΤΑΣΥ Α.Ε.».

Τον Ιανουάριο του 2018 ψηφίστηκε ο Ν.4512/17.1.2018 (Τεύχος Α' – αρ. Φύλλου 5) με το άρθρο 380 του οποίου τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του Ν.4389/2016. Με τις διατάξεις του Ν.4512 μεταβιβάζεται από 1.1.2018 το σύνολο των μετοχών κυριότητας στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών & Περιουσίας (Ε.Ε.ΣΥ.Π).

Ο ΟΑΣΑ έθεσε ως οραμά του τη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών, την οικονομική βιωσιμότητα του Ομίλου καθώς

και τη θετική συμβολή του στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη της πρωτεύουσας. Κατά τη χρήση του 2017 ο ΟΑΣΑ συνέχισε να εστιάζει στην αναδιοργάνωση του δικτύου των επιφανειακών μέσων, στην αύξηση της διαλειτουργικότητας με τα μέσα της δημοτικής συγκοινωνίας και στην υλοποίηση δράσεων στα πλαίσια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Ο ΟΑΣΑ συνέχισε να επενδύει στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών προς το επιβατικό κοινό υλοποιώντας δύο μεγάλα έργα, αυτό της Τηλεματικής και του Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου.

Το έργο της **Τηλεματικής** αφορά ένα σύστημα διαχείρισης στόλου και πληροφόρησης επιβατών για επίγεια μέσα μεταφοράς (λεωφορεία και τρόλεϊ) με στόχο τη βελτιστοποίηση της απόδοσης και της ποιότητας του παρεχόμενου συγκοινωνιακού έργου.
Η κατασκευαστική περίοδος του έργου ολοκληρώθηκε την 21/03/2016 και έκτοτε παρέχει τις υπηρεσίες του με αξιοπιστία στο επιβατικό κοινό.

Το έργο της Τηλεματικής εξασφαλίζει συνοπτικά την ακόλουθη λειτουργικότητα:

- Παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο της θέσης όλων των οχημάτων
- Συντονισμό στόλου και παρακολούθηση εκτέλεσης δρομολογίων
- Διαχείριση, παρακολούθηση και εποπτεία συγκοινωνιακού έργου
- Υποστήριξη σχεδιασμού και οργάνωσης συγκοινωνιακού έργου
- Πληροφόρηση των επιβατών για τις ώρες διέλευσης των οχημάτων από τις στάσεις (μέσω 1.000 έξυπνων στάσεων και έξυπνων εφαρμογών, κινητού τηλεφώνου oasa.telematics (600 χιλιάδες downloads) και διαδικτύου http://telematics.oasa.gr για το σύνολο των στάσεων 7.600)

Στο σύστημα της τηλεματικής, έχουν ενταχθεί όλες οι λεωφορειακές γραμμές, οι οποίες απεικονίζονται στις «έξυπνες» στάσεις. Η εγκατάσταση τηλεματικού εξοπλισμού έχει γίνει σε 2.000 οχήματα (1.734 θερμικά λεωφορεία και 266 τρόλεϊ), ενώ έχουν τεθεί σε εφαρμογή και η υπηρεσία ενημέρωσης των χρηστών των αστικών συγκοινωνιών μέσω έξυπνων συσκευών (κινητά τηλέφωνα, τάμπλετ, ηλεκτρονικοί υπολογιστές) δίνοντας την ευκαιρία για εύκολη και έγκαιρη ενημέρωση των στοιχείων κάθε δρομολογίου. Τα μέσα του ΟΑΣΑ καταγράφουν καθημερινά 1.400.000 επιβιβάσεις, στο σύνολο των 2.500.000 επιβιβάσεων στον σύνολο των ΜΜΜ.

Με τη θέση σε εφαρμογή της τηλεματικής για τα λεωφορεία και τα τρόλεϊ, διασφαλίζεται η έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση των επιβατών για την εκτέλεση των δρομολογίων, ενώ ταυτόχρονα παρέχονται νέες δυνατότητες για την καλύτερη διαχείριση και το συντονισμό του στόλου και την εποπτεία του συγκοινωνιακού έργου.

Το έργο **Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου** (ΑΣΣΚ) περιλαμβάνει την προμήθεια και εγκατάσταση κέντρων διαχείρισης καθώς και εξοπλισμού έκδοσης και πώλησης, την εγκατάσταση εξοπλισμού ελέγχου, αλλά και την εγκατάσταση εξοπλισμού επικύρωσης (επικυρωτικά οχημάτων και πύλες εισόδου εξόδου στους σταθμούς των γραμμών 1, 2 & 3 του Μετρό και του Προαστιακού σιδηρόδρομου). Το σύστημα περιλαμβάνει επίσης την έκδοση έξυπνων εισιτηρίων καρτών, τα οποία αντικαθιστούν πλήρως τα χάρτινα εισιτήρια, τις κάρτες απεριορίστων διαδρομών και τις κάρτες δικαιούχων μετακίνησης.

Με την ανάπτυξη του συστήματος συλλογής κομίστρου (ΑΣΣΚ) θα δοθεί η δυνατότητα

- Ανάπτυξης σύνθετων προϊόντων για την εξυπηρέτηση των αναγκών διαφορετικών κοινωνικών ομάδων με όλα τα μέσα αστικής συγκοινωνίας: λεωφορείο, μετρό, τρόλλεϋ, τραμ και προαστιακό σιδηρόδρομο.
- Να επιτρέπεται η εφαρμογή ενιαίας τιμολογιακής πολιτικής σε όλα τα συγκοινωνιακά μέσα, αλλά ταυτόχρονα καθίσταται εφικτή και η υλοποίηση εξειδικευμένων πολιτικών κομίστρου σε τμήμα του δικτύου.
- Να διασφαλίζονται τα έσοδα των εταιριών αστικών συγκοινωνιών.
- Ποσοτικής και ποιοτικής μέτρησης του μεταφορικού έργου.

Η κατασκευή του έργου ολοκληρώθηκε την 31.07.2017 με την εγκατάσταση των πυλών και τις διασυνδέσεις λειτουργικότητας.

Για τη στροφή του επιβατικού κοινού στην προμήθεια έξυπνων εισιτηρίων και καρτών δόθηκε χρονικό διάστημα μετάβασης τεσσάρων μηνών παράλληλης χρήσης χάρτινων εισιτηρίων - καρτών και ηλεκτρονικών εισιτηρίων μέχρι την πλήρη λειτουργία του ΑΣΣΚ. στις 15.11.2017.

Με την εισαγωγή του ηλεκτρονικού εισιτηρίου και των νέου τύπου καρτών στα πλαίσια του έργου του Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου, έχουν αναβαθμιστεί και εκσυγχρονιστεί οι παρεχόμενες προς το επιβατικό κοινό υπηρεσίες και θα ελεγχθεί το φαινόμενο της εισιτηριοδιαφυγής. Με την πλήρη εφαρμογή του συστήματος δίνεται η δυνατότητα στον ΟΑΣΑ να συγκεντρώσει ένα σημαντικό αριθμό δεδομένων για το συγκοινωνιακό έργο και να εφαρμόσει μια αναλογική τιμολογιακή πολιτική.

ΑΘΗΝΑ 1 Αυγούστου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΤΑΣΤΑΝΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΜΙΛΟΥ & ΟΑΣΑ ΧΡΗΣΗΣ 2017

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Σημεί-ωση	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**
Ε Ν Ε Ρ Γ Η Τ Ι Κ Ο					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία Ενεργητικού					
Ενσώματα Πάγια	**4.1**	1.244.394.484	1.293.879.481	1.556.266	1.578.448
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	**4.2**	17.083.613	19.246.861	10.403	15.994
Επενδύσεις σε θυγατρικές	**4.3**		0	986.157.034	986.157.034
Επενδύσεις σε ακίνητα	**4.4**	15.123.500	15.123.500		0
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	**4.5**	10.644.661	4.777.293	2.823.401	2.271.861
Σύνολο		**1.287.246.258**	**1.333.027.135**	**990.547.103**	**990.023.336**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία Ενεργητικού					
Αποθέματα	**4.6**	61.586.788	62.201.158	0	0
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	**4.7**	6.302.087	6.368.715	634.751	1.346.310
Απαιτήσεις από συνδεμένες επιχειρήσεις	**4.8**		0	30.712.286	24.187.169
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Απαιτήσεις	**4.9**	35.399.088	29.032.016	12.907.423	8.576.951
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	**4.10**	38.978.860	44.324.609	25.216.509	26.358.981
Σύνολο		**142.266.823**	**141.926.498**	**69.470.969**	**60.469.411**
Σύνολο Ενεργητικού		**1.429.513.081**	**1.474.953.633**	**1.060.018.072**	**1.050.492.748**
Π Α Θ Η Τ Ι Κ Ο					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετόχων της Εταιρείας:					
Μετοχικό κεφάλαιο	**4.11**	1.994.937.035	2.346.984.747	1.994.937.035	2.346.984.747
Αποθεματικά κεφάλαια	**4.12**	37.593.482	37.593.482	37.543.982	37.543.982
Ποσά προοριζόμενα για αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου			0		0
Αποτελέσματα εις Νέο		-991.521.236	-1.333.325.234	-1.021.644.839	-1.376.179.184
Ίδια Κεφάλαια		**1.041.009.281**	**1.051.252.996**	**1.010.836.179**	**1.008.349.546**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	**4.13**	43.389.012	40.637.648	496.101	555.695
Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων	**4.14**	94.602.250	99.840.711	0	0
Λοιπές προβλέψεις	**4.15**	59.792.598	65.837.128	22.482.367	21.311.420
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**4.16**	7.977.143	1.915.552	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	**4.17**		0	0	0
Σύνολο		**205.761.004**	**208.231.040**	**22.978.468**	**21.867.116**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	**4.18**	61.253.673	86.212.728	4.391.911	1.598.502
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	**4.19**	7.078.919	7.105.502	7.078.919	7.105.502
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	**4.20**	114.410.205	122.151.367	6.464.931	1.585.774
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς συνδεμένες επιχειρήσεις	**4.21**		0	8.267.664	9.986.309
Σύνολο		**182.742.796**	**215.469.597**	**26.203.425**	**20.276.086**
Σύνολο υποχρεώσεων		**388.503.800**	**423.700.637**	**49.181.894**	**42.143.202**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		**1.429.513.081**	**1.474.953.633**	**1.060.018.072**	**1.050.492.748**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Σημει-ωση	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**
Κύκλος εργασιών	**4.22**	173.051.962	182.451.632	4.128.391	4.460.898
Κόστος πωλήσεων	**4.23**	-361.777.594	-346.516.312	-14.881.289	-7.241.856
Μικτό Αποτέλεσμα		**-188.725.632**	**-164.064.680**	**-10.752.898**	**-2.780.958**
Έσοδα επιχορηγήσεων		184.606.090	119.365.000	19.461.326	5.685.000
Μικτό Αποτέλεσμα		**-4.119.542**	**-44.699.680**	**8.708.429**	**2.904.042**
Έξοδα διοίκησης	**4.23**	-35.658.489	-34.122.756	-2.058.931	-693.969
Έξοδα διάθεσης	**4.23**	-12.539.070	-11.982.756	-2.058.931	-693.969
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	**4.23**	-1.647.142	-553.373	-1.647.142	-555.174
Λοιπά Έξοδα	**4.24**	-13.974.711	-19.322.553	-1.485.392	-712.316
Λοιπά Έσοδα	**4.25**	60.334.808	27.948.513	240.991	35.032
Αποτέλεσμα Προ Φόρων, Χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		**-7.604.146**	**-82.732.605**	**1.699.025**	**283.646**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	**4.26**	-2.115.953	-2.736.103	-9.275	-5.593
Χρηματοοικονομικά έσοδα	**4.27**	883.990	580.966	820.745	406.987
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα			0		0
Αποτέλεσμα Προ Φόρων		***-8.836.108***	***-84.887.742***	***2.510.495***	***685.040***
(-/+) Δαπάνη / Έσοδο Φόρου Εισοδήματος	**4.28**	-10.407	107.383.529	-23.861	-53.315
Αποτελέσματα Μετά Από Φόρους (Α)		**-8.846.515**	**22.495.787**	**2.486.633**	**631.725**
Λοιπά Συνολικά Έσοδα (Β)					
Αναλογιστικά κέρδη (ζημίες) από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία		-1.397.201	-896.431		0
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος			0		0
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου			-867		-867
Προσαρμογή αποτίμησης θυγατρικής εταιρείας ΟΣΥ			0		0
Προσαρμογή αποτίμησης θυγατρικής εταιρείας ΣΤΑΣΥ			0		0
Σύνολο Λοιπών Συνολικών Εσόδων (Β)		**-1.397.201**	**-897.298**	**0**	**-867**
Συγκεντρωτικά Συνολικά έσοδα (Α+Β)		**-10.243.715**	**21.598.489**	**2.486.633**	**630.858**
Κατανέμονται σε:					
Μετόχους Εταιρείας		-8.836.108	22.495.787	2.486.633	631.725
Δικαιώματα μειοψηφίας		0	0	0	0
Μέσος Σταθμισμένος Αριθμός Κοινών Μετοχών Περιόδου		*782.328.249*	*782.328.249*	*782.328.249*	*782.328.249*
Βασικό Κέρδος/Ζημία Μετά από Φόρους Ανά Μετοχή σε €		*-0,01131*	*0,02875*	*0,00318*	*-0,00081*

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέον	Ποσά για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Μετόχων Εταιρείας	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 31.12.2015	**2.346.984.747**	**37.593.482**	**-1.354.690.542**	**0**	**1.029.887.687**	**0**	**1.029.887.687**
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων για την περίοδο 1/1/-31/12/2016							
Λοιπές Προσαρμογές Καθαρής Θέσης βάσει ΔΛΠ 8 θυγατρικής εταιρείας ΟΣΥ Α.Ε.	0	0	-233.181	0	-233.181		-233.181
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα χρήσης 1/1 - 31/12/2016	0	0	21.598.489	0	21.598.489		21.598.489
Σύνολο μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	**0**	**0**	**21.365.308**	**0**	**21.365.308**	**0**	**21.365.308**
Υπόλοιπο την 31/12/2016	**2.346.984.747**	**37.593.482**	**-1.333.325.234**	**0**	**1.051.252.996**	**0**	**1.051.252.996**
Υπόλοιπο την 01/01/2017	**2.346.984.747**	**37.593.482**	**-1.333.325.234**	**0**	**1.051.252.996**	**0**	**1.051.252.996**
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων για την περίοδο 1/1/-31/12/2017					**0**		
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με συμψηφισμό ζημιών	-352.047.712		352.047.712		**1.051.252.996**		1.051.252.996
Λοιπές Προσαρμογές Καθαρής Θέσης Εκτός Αποτελεσμάτων Περιόδου θυγατρικής εταιρείας ΟΣΥ Α.Ε.					0		0
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα χρήσης 1/1 - 31/12/2017			-10.243.714		-10.243.714		-10.243.714
Σύνολο μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	**-352.047.712**	**0**	**341.803.998**	**0**	**-10.243.714**	**0**	**-10.243.714**
Υπόλοιπο την 31/12/2017	**1.994.937.035**	**37.593.482,44**	**-991.521.236**	**0**	**1.041.009.282**	**0**	**1.041.009.282**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέον	Ποσά για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 01/01/2016	**2.346.984.747**	**37.543.982**	**-1.376.810.042**	**0**	**1.007.718.687**
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων για την περίοδο 1/1/-31/12/2016					0
Ποσά προοριζόμενα για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	0	0	0	0	0
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	0	0	-867	0	-867
Καθαρό αποτέλεσμα χρήσης 1/1 - 31/12/2016	0	0	631.725	0	631.725
Αποθεματικά από διαγραφή χρεών βάσει Ν. 3920/2011	0	0	0	0	0
Σύνολο μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	**0**	**0**	**630.858**	**0**	**630.858**
Υπόλοιπο την 31/12/2016	**2.346.984.747**	**37.543.982**	**-1.376.179.184**	**0**	**1.008.349.546**
Υπόλοιπο την 01/01/2017	**2.346.984.747**	**37.543.982**	**-1.376.179.184**	**0**	**1.008.349.546**
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων για την περίοδο 1/1/-31/12/2017					0
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με συμψηφισμό ζημιών	-352.047.712	0	352.047.712	0	0
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	0	0		0	0
Καθαρό αποτέλεσμα χρήσης 1/1 - 31/12/2017	0	0	2.486.633	0	2.486.633
Αποθεματικά από διαγραφή χρεών βάσει Ν. 3920/2011	0	0		0	0
Σύνολο μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	**-352.047.712**	**0**	**354.534.345**	**0**	**2.486.633**
Υπόλοιπο την 31/12/2017	**1.994.937.035**	**37.543.982**	**-1.021.644.839**	**0**	**1.010.836.178**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1 - 31/12/2017	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Αποτέλεσμα Προ Φόρων (Κέρδος / Ζημία)	-8.836.107	-84.887.742	2.510.494	685.040
Πλέον / Μείον Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	48.009.533	52.005.938	61.210	2.537.064
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων		0		0
Προβλέψεις	-1.561.435	8.889.066	1.170.947	403.123
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	549.766	0	-820.745	0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	363.442	2.733.370	9.275	5.593
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	-52.832	-297.123		-123.144
Λοιπές προσαρμογές		-226.406		0
Πλέον / Μείον Προσαρμογές για μεταβολές Λογ/μών Κεφαλαίου Κίνησης:				
Μείωση / (Αύξηση) αποθεμάτων	614.370	536.250		0
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	-14.353.571	2.454.189	-10.194.473	3.201.602
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	-26.695.663	22.842.536	5.894.328	139.343
Μείον **:**				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα	-2.115.953	-2.516.968	-9.275	-5.593
Σύνολο εισροών / (εκροών) από Λειτουργικές Δραστηριότητες (α)	**-4.078.449**	**1.533.110**	**-1.378.240**	**6.843.028**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών , συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων συν τα ταμειακά τους διαθέσιμα		0	0	0
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	-2.379.749	-2.153.437	-33.437	-32.741
Εισπράξεις από πωλήσεις και επιχορηγήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		46.560		339
Τόκοι εισπραχθέντες και Εισπράξεις από Λήξεις Ομολόγων	332.450	297.123	269.204	123.144
Σύνολο εισροών/(εκροών) από Επενδυτικές Δραστηριότητες (β)	**-2.047.300**	**-1.809.754**	**235.768**	**90.743**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από Αύξηση Αποθεματικών		0	0	0
Εισπράξεις επιχορηγήσεων	780.000	53.918	0	0
Εξοφλήσεις Δανείων		0	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**780.000**	**53.918**	**0**	**0**
ΚΑΘΑΡΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΕΤΡΗΤΩΝ & ΙΣΟΔΥΝΑΜΩΝ (Α+Β+Γ)	**-5.345.749**	**-222.726**	**-1.142.472**	**6.933.771**
ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ & ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	**44.324.609**	**44.547.335**	**26.358.981**	**19.425.210**
ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ & ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΛΗΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	**38.978.860**	**44.324.609**	**25.216.509**	**26.358.981**

Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

1 Πληροφορίες για την εταιρεία

1.1 Γενικές πληροφορίες

Η "ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ – Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε." (νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου) ιδρύθηκε την 22α Δεκεμβρίου του 1993 (με το Ν 2175/1993) ως διάδοχος της "ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ" - Ο.Α.Σ. η οποία με τη σειρά της ιδρύθηκε την 1η Ιουνίου του 1977 (με το Ν.588/77) κληρονομώντας τα περιουσιακά στοιχεία του ΝΠΔΔ Ο.Ε.Α.Σ. του οποίου το έργο ανέλαβε σε μεγάλο βαθμό να συνεχίσει.

Βασικός σκοπός της Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. είναι ο σχεδιασμός, ο προγραμματισμός, η οργάνωση, ο συντονισμός, ο έλεγχος και η παροχή του συγκοινωνιακού έργου όλων των μέσων (επίγειων και υπόγειων) μαζικής μεταφοράς που εκτελείται μέσα στα όρια της Περιφέρειας Αττικής. Μέχρι και σήμερα είναι η μόνη εταιρεία στην παραπάνω περιοχή με το συγκεκριμένο αντικείμενο. Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στην Αθήνα (Μετσόβου 15 – Τ.Κ. 106 82).

Η Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε, ανέλαβε και σε μεγάλο ποσοστό κατάφερε να εκσυγχρονίσει το δίκτυο των αστικών συγκοινωνιών της Πρωτεύουσας, τις χρησιμοποιούμενες εγκαταστάσεις, τον απαιτούμενο εξοπλισμό λειτουργίας και υποστήριξης του συγκοινωνιακού έργου και εξυπηρέτησης των επιβατών καθώς και το τροχαίο υλικό.

Την 3.3.2011 δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ (τεύχος Α΄- αριθμ. φύλλου 33) και τέθηκε σε ισχύ ο Ν.3920/2011 ο οποίος νόμος προέβλεπε την αναδιάρθρωση και αναδιοργάνωση των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου, Ε.ΘΕ.Λ., Η.Λ.Π.Α.Π. και ΗΣΑΠ καθώς και των εταιρειών, «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Α.Ε. (Α.Μ.Ε.Λ)». και «ΤΡΑΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΤΡΑΜ)», τη λειτουργία τους κάτω από το πλαίσιο δύο νέων Εταιριών, των ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. (για Η.Σ.Α.Π., ΤΡΑΜ, Α.Μ.Ε.Λ.) και Ο.ΣΥ. Α.Ε. (για Ε.ΘΕ.Λ., Η.Λ.Π.Α.Π.), τον επανακαθορισμό των αρμοδιοτήτων του Ο.Α.Σ.Α. και των σχέσεων με τις παραπάνω Εταιρείες και τέλος την ρύθμιση των θεμάτων προσωπικού. Απώτερος στόχος του εν λόγω Νόμου ήταν η βιωσιμότητα των παραπάνω φορέων.

Σε εφαρμογή του παραπάνω νόμου την 4/3/2011 συντελέστηκε η διαδικασία μετασχηματισμού των συγκοινωνιακών φορέων. Οι αρμοδιότητες εκτέλεσης του συγκοινωνιακού έργου ασκούνται πλέον ως εξής:
Α) από την Ο.ΣΥ. Α.Ε. με τα μέσα οδικής μεταφοράς (θερμικά λεωφορεία, ηλεκτροκίνητα λεωφορεία – τρόλλεϋ και λοιπά μέσα οδικής μεταφοράς)
Β) από τη ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. με τα (επίγεια και υπόγεια) μέσα σταθερής τροχιάς (αστικοί σιδηρόδρομοι, τροχιόδρομοι και λοιπά μέσα σταθερής τροχιάς).

Επίσης, ο νόμος προέβλεπε τη διαγραφή των χρεών των εταιρειών που συγχωνεύονται, έναντι του Δημοσίου, του ΟΑΣΑ και του ΙΚΑ ή άλλων ασφαλιστικών ταμείων καθώς και των χρεών του ΟΑΣΑ έναντι του Δημοσίου και του ΙΚΑ ή άλλων ασφαλιστικών ταμείων. Τα χρέη διεγράφησαν από τις οικονομικές καταστάσεις και μεταφέρθηκαν ως έχουν στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Επίσης ο νόμος προέβλεπε ότι το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, αναλαμβάνει τον υφιστάμενο οφειλόμενο τραπεζικό δανεισμό (κεφάλαιο και τοκοχρεολύσια) των εταιρειών που συγχωνεύονται και του ΟΑΣΑ.

Αναλυτικά η δομή του Ομίλου καθώς και η μέθοδος ενοποίησης των εταιρειών έχουν ως εξής:

Επωνυμία	Έδρα	Κύρια δραστηριότητα	Ποσοστό συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης	Σχέση συμμετοχής
Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε	Ελλάδα	Σχεδιασμός, προγραμματισμός, οργάνωση, συντονισμός, έλεγχος και παροχή του συγκοινωνιακού έργου όλων των μέσων (επίγειων και υπόγειων) μαζικής μεταφοράς	Μητρική	-	-
Ο.ΣΥ. Α.Ε.	Ελλάδα	Παροχή συγκοινωνιακού έργου με μέσα οδικής μεταφοράς	100,0%	Ολική	Άμεση
ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	Ελλάδα	Παροχή συγκοινωνιακού έργου με (επίγεια και υπόγεια) μέσα σταθερής τροχιάς	100,0%	Ολική	Άμεση

Συνοπτικά οι βασικές πληροφορίες για την εταιρεία έχουν ως εξής:

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου την 31/12/2017		**Νομικοί Σύμβουλοι**
Πρόεδρος Δ.Σ.	Ταστάνης Αναστάσιος	Κωνσταντίνος Σακελλαριάδης
Διευθύνων Σύμβουλος	Σκουμπούρης Ιωάννης	Αθανάσιος Μητρούσης
Μέλος	Αντωνένας Ιωάννης	
Μέλος	Θωμόπουλος Γεώργιος	
Μέλος	Κακλαμάνος Μιχαήλ	
Μέλος	Παπαδόπουλος Παύλος	

Αριθμός φορολογικού μητρώου	**Νόμιμοι Ελεγκτές**
094419265	Κωνσταντίνος Ευαγγελινός Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 13151 Βασίλειος Ρητάς Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 14541
Αριθμός Μητρώου Γ.Ε.ΜΗ.	Ελεγκτική Εταιρεία
001726301000	ΣΟΛ Α.Ε.

2 Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

2.1 Παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων

Οι ατομικές και οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΟΑΣΑ Α.Ε. (εφεξής οι «οικονομικές καταστάσεις») για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 παρουσιάζονται σε ευρώ, δηλαδή το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί η εταιρεία.

Όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε ευρώ εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας και με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, γίνεται αξιολόγηση της οντότητας για την ικανότητα της να συνεχίσει τη δραστηριότητας της. Αυτή η αξιολόγηση πραγματοποιείται από τους υπεύθυνους για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων. Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας, εφόσον δεν υπάρχει πρόθεση εκκαθάρισης της οντότητας ή της παύσης της λειτουργίας της.

Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες οι συνήθεις έλεγχοι ρευστότητας και φερεγγυότητας να φαίνονται δυσμενείς, αλλά λόγω του ότι η εταιρεία είναι και Φορέας Γενικής Κυβέρνησης (υποτομέας Κεντρικής Κυβέρνησης § S.1311), υπάρχουν άλλοι παράγοντες που υποδηλώνουν ότι η οντότητα προσδιορίζεται ως μια συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Οι παράγοντες που συνεκτιμήθηκαν είναι η ύπαρξη σχεδίου αναδιάρθρωσης, η συνέχιση μακροχρόνια της κρατικής χρηματοδότησης, η εφαρμογή του ηλεκτρονικού κόμιστρου που θα αυξήσει τα έσοδα, το κοινωνικό έργο το οποίο επιτελεί και η διαφαινόμενη, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του προγράμματος χρηματοδότησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, πρόσθετης χρηματοδότησης για εξόφληση υποχρεώσεων προς ιδιώτες.

2.2 Συμμόρφωση με τα Δ.Π.Χ.Α.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας που καλύπτουν την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2017 (χρήση 2017), είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) της IASB και τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως την 31η Δεκεμβρίου 2017.

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις ερμηνείες τους και τα οποία έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές αρχές, περίληψη των οποίων

παρουσιάζεται παρακάτω στις σημειώσεις του κεφαλαίου 3, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις χρήσεις.

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι συνημμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης των συγκριτικών οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί τη χρήση ορισμένων λογιστικών εκτιμήσεων και παραδοχών. Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης της Εταιρείας σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες.

Οι περιοχές που απαιτούν μεγαλύτερο βαθμό άσκησης κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου οι εκτιμήσεις και παραδοχές είναι σημαντικές για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, παρουσιάζονται στην παράγραφο 2.5 κατωτέρω.

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2017 που καλύπτουν περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2017, έχουν συνταχθεί με βάση:

- Την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού (γηπέδων οικοπέδων) σε εύλογες αξίες
- Την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern)
- Την αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων

2.3 Έγκριση οικονομικών καταστάσεων

Οι ατομικές και οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. (εφεξής οι «οικονομικές καταστάσεις») για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 01 Αυγούστου 2018 και τελούν υπό την οριστική έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

2.4 Νέα πρότυπα και διερμηνείες

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει όλα τα νέα πρότυπα και τις διερμηνείες, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις χρήσεις που άρχισαν την 1 Ιανουαρίου 2017. Στην παράγραφο **2.4.1**. παρουσιάζονται τα Πρότυπα και οι Διερμηνείες τα οποία έχουν εφαρμογή στον Όμιλο και έχουν υιοθετηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2017, καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1η Ιανουαρίου 2017, ωστόσο δεν είναι εφαρμόσιμα στις εργασίες του Ομίλου. Στην παράγραφο **2.4.2** παρουσιάζονται τα Πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και Διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα πρότυπα τα οποία είτε δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ, είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.

2.4.1. Νέα, αναθεωρημένα ή τροποποιημένα πρότυπα ή διερμηνείες που εφαρμόστηκαν υποχρεωτικά για πρώτη φορά στην τρέχουσα χρήση

2.4.1.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2017 ή μεταγενέστερα. Η επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω:

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) "Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιθείσες ζημιές"

Η τροποποίηση διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Η τροποποίηση (δεν) αναμένεται να έχει (σημαντική) επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (ή και του Ομίλου) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΛΠ 7 Καταστάσεις ταμιακών ροών (Τροποποίηση) "Γνωστοποιήσεις"

Η τροποποίηση εισάγει υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι

τροποποιήσεις θα απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017.
Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία (ή και τον Όμιλο)

Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης. Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του Δ.Π.Χ.Α. 9.Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από το τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Η Εταιρεία (και ο Όμιλος) βρίσκεται (βρίσκονται) στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9, καθώς η εφαρμογή του εν λόγω προτύπου στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές της (του) καταστάσεις.
Το Δ.Π.Χ.Α. 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016.

Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018.
Το Δ.Π.Χ.Α. 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31.
Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών . Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Το ΔΠΧΑ 15 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Σεπτεμβρίου 2016.
Η Εταιρεία (και ο Όμιλος) βρίσκεται (βρίσκονται) στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 15, καθώς η εφαρμογή του εν λόγω προτύπου στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές της (του) καταστάσεις.

Διευκρινίσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η τροποποίηση (δεν) αναμένεται να έχει (σημαντική) επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (ή και του Ομίλου) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31η Οκτωβρίου 2017.

Δ.Π.Χ.Α. 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

• δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια (ή τις τυχόν αποκλίσεις) που μπορεί να προκύψει (ουν) όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

• παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021. Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 3η Νοεμβρίου 2017.

Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31η Οκτωβρίου 2017.

2.4.1.2 Νέα Πρότυπα και Τροποποιήσεις Πρότυπων που δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.:

Δ.Π.Χ.Α. 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Στις 18 Μαΐου 2017 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο πρότυπο ΔΠΧΑ 4.

Το ΔΠΧΑ 17 θεσπίζει τις αρχές για την καταχώριση, αποτίμηση, παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με στόχο την παροχή μιας περισσότερο ομοιόμορφης προσέγγισης αποτίμησης και παρουσίασης για όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί η αποτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων να μην διενεργείται στο ιστορικό κόστος αλλά στην τρέχουσα αξία με τρόπο συνεπή και με τη χρήση:

- αμερόληπτων αναμενόμενων σταθμισμένων εκτιμήσεων μελλοντικών ταμειακών ροών με βάση επικαιροποιημένες παραδοχές,
- προεξοφλητικών επιτοκίων που αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά ταμειακών ροών των συμβάσεων και
- εκτιμήσεων σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς και μη κινδύνους που προκύπτουν από την έκδοση των ασφαλιστήριων συμβολαίων.

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δ.Π.Χ.Α. 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του

Η κύρια συνέπεια της τροποποίησης που εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Σεπτεμβρίου 2014, είναι ότι ολόκληρο το κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε αφορούν σε μια θυγατρική ή όχι). Ένα μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και

αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία αφορούν σε μια θυγατρική. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δ.Π.Χ.Α. 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) "Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών"

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (ή και του Ομίλου) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

Δ.Π.Χ.Α. 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι ορισμένες από τις γνωστοποιήσεις , ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που έχουν ταξινομηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

ΔΛΠ 28 «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχεται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.
Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την

είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία, η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.
Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 23 Διερμηνεία «Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία 23 έχει εφαρμογή στον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογική ζημία), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ελαφρύνσεις και τους φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς ορθότητα των φορολογικών χειρισμών σύμφωνα με το ΔΛΠ 12. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται:
• εάν οι φορολογικές χειρισμοί πρέπει να εξετάζονται συλλογικά ή εξατομικευμένα και υπό την παραδοχή ότι οι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τις φορολογικές Αρχές έχοντας πλήρη γνώση των σχετικών πληροφοριών:

• η πιθανότητα να γίνει αποδεκτός ο προσδιορισμός του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και των φορολογικών συντελεστών από τις φορολογικές Αρχές και
• η επαναξιολόγηση των κρίσεων και εκτιμήσεων εάν αλλάξουν τα γεγονότα και οι περιστάσεις
Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015-2017

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2015-2017, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο τον Δεκεμβρίου του 2017, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (ή και του Ομίλου) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΠΧΠ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελούσε κοινή επιχείρησή της, θα πρέπει να προχωρήσει σε αποτίμηση των συμφερόντων που είχε προηγουμένως στην επιχείρηση αυτή.
Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα που συμμετέχει, αλλά δεν έχει από κοινού τον έλεγχο μιας κοινής επιχείρησης μπορεί να αποκτήσει από κοινού έλεγχο στην κοινή επιχείρηση, της οποίας η δραστηριότητά αποτελεί επιχείρηση όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα συμφέροντα στην κοινή επιχείρηση που κατείχε προηγουμένως δεν αποτιμώνται εκ νέου.

ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος

Το Συμβούλιο τροποποιώντας το ΔΛΠ 12 διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα πρέπει να καταχωρίζει όλες τις φορολογικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων στα αποτελέσματα, στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το πού η οντότητα καταχώρισε την αρχική συναλλαγή από την οποία προέκυψαν τα διανεμόμενα κέρδη και εν συνεχεία το μέρισμα.

ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν ο δανεισμός που λήφθηκε ειδικά για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου παραμείνει σε εκκρεμότητα και το σχετικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή πώληση του, τότε το υπόλοιπο του δανεισμού αυτού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα κεφάλαια του γενικού δανεισμού κατά τον υπολογισμό του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) « Χρηματοοικονομικά Μέσα - Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση»

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Οκτωβρίου 2017 τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 9 ώστε να δοθεί η δυνατότητα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά προπληρωμής τα οποία επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα

αντισυμβαλλόμενο μέρος σε μια σύμβαση είτε να εξοφλήσει είτε να εισπράξει αποζημίωση για τον πρόωρο τερματισμό της σύμβασης, να μπορούν να αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.
Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τροποποίηση (δεν) αναμένεται να έχει (σημαντική) επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (ή και του Ομίλου) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες»

Το Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 2017, εξέδωσε τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες». Με αυτή την τροποποίηση, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι η εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 9 ισχύει μόνο για συμμετοχές που παρακολουθούνται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οντότητες θα πρέπει να εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 9 στα άλλα συμφέροντα σε συγγενείς και κοινοπραξίες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων συμφερόντων στα οποία δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης και τα οποία, στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές τις συγγενείς και κοινοπραξίες.
Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τροποποίηση (δεν) αναμένεται να έχει (σημαντική) επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (ή και του Ομίλου) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

2.5 Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί από τη διοίκηση το σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, όπως επίσης τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων κατά την περίοδο αναφοράς.
Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί.

2.5.1 Κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις και οι σχετικές γνωστοποιήσεις πρέπει να εκτιμώνται, απαιτώντας το σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες που δεν είναι δυνατό να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Ως σημαντική λογιστική εκτίμηση, θεωρείται μία η οποία είναι σημαντική για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ομίλου ή της Εταιρείας και τα αποτελέσματα και η οποία απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων, οι οποίες είναι αβέβαιες. Οι Διοικήσεις των Εταιρειών του Ομίλου αξιολογούν τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενές στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, τάσεις και άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις μας σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

- **Έλεγχος απομείωσης συμμετοχών**

Οι συμμετοχές της Εταιρείας στις δύο θυγατρικές της (ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. και Ο.ΣΥ. Α.Ε.) υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως, διότι τα ζημιογόνα αποτελέσματα των θυγατρικών καταδεικνύουν ότι η εκάστοτε λογιστική αξία δεν είναι ανακτήσιμη. Ως ανακτήσιμη αξία υπολογίζεται η μεγαλύτερη μεταξύ της εκτιμώμενης ρευστοποιήσιμης αξίας και της αξίας λόγω χρήσης. Η διαφορά της ανακτήσιμης αξίας και της εκάστοτε λογιστικής συνιστά ζημιά απομείωσης η οποία επιβαρύνει τα Λοιπά Συνολικά Έσοδα της Εταιρείας.

- **Φόροι εισοδήματος**

Οι εταιρείες του Ομίλου ανήκουν στο σύνολό τους στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης και βάσει του Ν4172/2013 άρθρο 46 υπόκεινται σε φορολογία εισοδήματος μόνο για το εισόδημα από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

- **Ενδεχόμενα γεγονότα**

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η διοίκηση αξιολογεί τις σχετικές υποθέσεις και για διακανονισμούς που αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την

οικονομική θέση της εταιρείας την 31η Δεκεμβρίου 2017, έχει σχηματίσει πρόβλεψη για την ενδεχόμενη ζημιά. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις, είναι μία πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς και η έκβαση αυτών των υποθέσεων μπορεί να διαφέρει από τις αρχικές εκτιμήσεις.
Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μία μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου ή της Εταιρείας στο μέλλον.

- **Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων**

Ο Όμιλος εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων σε κάθε περίοδο αναφοράς. Κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων η διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των εν λόγω στοιχείων.

- **Ανακτησιμότητα των απαιτήσεων**

Οι επισφαλείς λογαριασμοί απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Οι εκτιμήσεις για τα ανακτήσιμα ποσά των απαιτήσεων βασίζονται σε αντικειμενικές ενδείξεις, οικονομική κατάσταση αντισυμβαλλόμενου καθώς και προηγούμενη εμπειρία.

3. Βασικές λογιστικές αρχές

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάσσονται οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις και τις οποίες συστηματικά εφαρμόζει ο Όμιλος είναι οι ακόλουθες :

3.1 Ενοποίηση

Η δομή του Ομίλου στις 31/12/2017 και μέχρι σήμερα έχει ως εξής:

Μέθοδος πλήρους ενοποίησης	Χώρα εγκατάστασης	Ισοδύναμο % Συμμετοχής
Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	ΜΗΤΡΙΚΗ
Ο.ΣΥ. Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100 %
ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100 %

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας (ΟΑΣΑ Α.Ε.) καθώς και όλων των θυγατρικών εταιρειών.
Στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις οι επενδύσεις σε θυγατρικές αποτιμήθηκαν στο κόστος κτήσης με έλεγχο απομείωσης, με βάση τις διατάξεις του ΔΛΠ 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές οικονομικές καταστάσεις» και 36 «Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων».

Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες που διοικούνται και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από την Εταιρεία, είτε μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των μετοχών της Εταιρείας στην οποία έγινε η επένδυση, είτε μέσω της εξάρτησής της από την τεχνογνωσία που της παρέχει ο Όμιλος. Δηλαδή, θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από τη μητρική.

Η ΟΑΣΑ Α.Ε. αποκτά και ασκεί έλεγχο μέσω των δικαιωμάτων ψήφου. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ΄ αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού.

Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τη μητρική Εταιρεία.

3.2 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα οικόπεδα, τα κτίρια και τα τεχνικά έργα του Ομίλου απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στις αξίες τεκμαιρόμενου κόστους όπως αυτό προσδιορίστηκε βάσει εύλογων αξιών κατά την ημερομηνία μετάβασης, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και πιθανές απαξιώσεις της αξίας των παγίων.

Τα υπόλοιπα πάγια απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσης τους.
Το κόστος κτήσης των ενσώματων παγίων περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτόμενες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Όλες οι μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα των χρήσεων που πραγματοποιούνται.

Οι ιδιοπαραγώμενες ενσώματες ακινητοποιήσεις στοιχειοθετούν προσθήκη στο κόστος κτήσεως των ενσώματων ακινητοποιήσεων σε αξίες που περιλαμβάνουν το άμεσο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού που συμμετέχει στην κατασκευή, το κόστος αναλωθέντων υλικών και άλλα γενικά κόστη.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Κτίρια	από 20 έως 50 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	από 5 έως 20 έτη
Τροχαίο υλικό & άλλα μέσα μεταφοράς	από 10 έως 25 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	από 4 έως 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ετήσιο ισολογισμό.
Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορές (απομείωση) καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα.

Κατά την απόσυρση ή πώληση κάποιου περιουσιακού στοιχείου, το σχετικό κόστος και οι σωρευμένες αποσβέσεις διαγράφονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη χρονική περίοδο της απόσυρσης ή της πώλησης και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης.

3.3 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα κατέχονται για αποκόμιση ενοικίων, για κεφαλαιακή ενίσχυση ή και για τα δύο. Επενδύσεις σε ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν όλα εκείνα τα ακίνητα (στα οποία περιλαμβάνονται η γη, τα κτίρια ή τα μέρη κτιρίων ή και τα δύο) τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο, είτε για να αποκομίζει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου) ή και για τα δύο.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης τους, το οποίο είναι προσαυξημένο με όλα εκείνα τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους (π.χ. συμβολαιογραφικά, μεσιτικά, φόροι μεταβίβασης).

Ο Όμιλος επέλεξε να αποτιμά τις επενδύσεις σε ακίνητα με βάση την εύλογη αξία. Σύμφωνα με την πολιτική αυτή η εύλογη αξία μιας επένδυσης σε ακίνητα είναι η τιμή στην οποία το ακίνητο μπορεί να ανταλλαχθεί μεταξύ ενήμερων και πρόθυμων μερών σε μια συνήθη εμπορική συναλλαγή. Η εύλογη αξία εξαιρεί μια εκτιμημένη τιμή προσαυξημένη ή μειωμένη εξαιτίας ειδικών όρων ή περιστάσεων, όπως ασυνήθιστη χρηματοδότηση, πώληση με συμφωνία επαναμίσθωσης, ειδικές αντιπαροχές ή παραχωρήσεις που γίνονται από οποιονδήποτε σχετίζεται με την πώληση. Κάθε κέρδος (ή ζημιά) που προκύπτει από μεταβολή στην εύλογη αξία της επένδυσης, συνιστά αποτέλεσμα και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία

προκύπτει.

Προσδιοριστικός παράγοντας της εύλογης αξίας είναι η τρέχουσα τιμή σε μια ενεργό αγορά για όμοια ακίνητα, στην ίδια τοποθεσία και στην ίδια κατάσταση.

3.4 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται άδειες λογισμικού και το δικαίωμα χρήσης παγίων στοιχείων (σήραγγες, οικόπεδα κλπ), τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται για τις άδειες λογισμικού στα 4 χρόνια και για τα δικαιώματα χρήσης ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων ανάλογα με τη διάρκειά τους. Οι αποσβέσεις του λογισμικού και των δικαιωμάτων χρήσης ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Κόστος Πωληθέντων», «Έξοδα Διοίκησης», «Έξοδα Διάθεσης» και «Έξοδα Ερευνών και Ανάπτυξης» της κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

3.5 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις και άλλα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού (συμπεριλαμβανομένων των ασώματων ακινητοποιήσεων) εξετάζονται για πιθανή ζημία απομειώσεως, όποτε γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία τους μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Οποτεδήποτε η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημιά απομείωσής του, καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης. Η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εκτιμώμενης καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας χρήσεως (value in use). Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται η εφικτή πρόσοδος από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μίας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ, αξία εν χρήσει είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Αν μια επιχείρηση δεν έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου για το οποίο υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας του, τότε προσδιορίζει το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας που δημιουργεί ταμειακές ροές στην οποία ανήκει το περιουσιακό στοιχείο.

Αντιλογισμός/αναστροφή ζημιάς απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίσθηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει πλέον ή έχει μειωθεί.

3.6 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση.

3.6.1 Αρχική Αναγνώριση

Οι αγορές και οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία κατά την οποία οι Εταιρείες του Ομίλου γίνονται συμβατικά μέρη του χρηματοοικονομικού μέσου.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτόμενων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς και κάθε χρηματοοικονομικό στοιχείο του οποίου η εύλογη αξία δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα.

3.6.2 Ταξινόμηση και αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου περιλαμβάνουν:

3.6.2.1 Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία «Δάνεια και Απαιτήσεις». Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης (απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις) αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι οι εταιρείες του Ομίλου δεν είναι σε θέση να εισπράξουν όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα.
Στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνεται οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση ώστε να δίνει δικαίωμα στην επιχείρηση για λήψη μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων.

Οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία «Δάνεια και Απαιτήσεις» περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνες με λήξη μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

3.6.2.2 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας και τραπεζικές καταθέσεις και υπόκεινται σε ελάχιστο κίνδυνο εύλογης αξίας.

3.6.3 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

3.6.3.1 Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο απεικονίζει την αξία των μετοχών της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Τα έξοδα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια ως μείωση του προϊόντος έκδοσης. Το Μετοχικό Κεφάλαιο ανέρχεται στο ποσό των € 1.994.937.034,95 και διαιρείται σε 782.328.249 κοινές ονομαστικές μετοχές των € 2,55 εκάστη. Κάτοχος του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας την 31/12/2017 είναι το Ελληνικό Δημόσιο.

3.7 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα κόστη σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία του γενικού κοινού κόστους παραγωγής. Κόστος δανεισμού δεν περιλαμβάνεται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

Σχηματίζονται επαρκείς προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

3.8 Επιχορηγήσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια:

- υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και
- πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί.

Οι επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι επιχορηγήσεις που αποζημιώνουν την Εταιρεία για πραγματοποιηθείσες δαπάνες καταχωρούνται, ως έσοδο, με συστηματική βάση στην ίδια περίοδο που πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες επιχορήγησης.

3.9 Παροχές σε εργαζομένους

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2112/1920 ο Όμιλος καταβάλλει αποζημιώσεις στους αποχωρούντες ή απολυόμενους υπαλλήλους της, με ανώτερο ποσό σχηματισμού πρόβλεψης ανά υπάλληλο τις € 15.000, βάσει των διατάξεων της παρ. 13 του άρθρου 21 του Ν.3144/2003. Στην περίπτωση αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης το ύψος της αποζημίωσης που θα πρέπει να καταβληθεί είναι ίσο με το 40% του σχετικού ποσού που θα καταβάλλονταν σε περίπτωση απόλυσης, χωρίς να προσμετράται η υπηρεσία μετά την 12-11-2012 (Ν.4093/2012), λαμβανομένου πάντα υπόψη του προαναφερόμενου ανώτατου ποσού των € 15.000.

Τα προγράμματα για παροχές στους εργαζομένους όσον αφορά την αποζημίωση κατά την έξοδο από την υπηρεσία εμπίπτουν στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 – «Παροχές Εργαζομένων» όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί. Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή, τις μεταβολές που προκύπτουν από τα ακαταχώρητα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστούμενης μονάδος (projected unit credit method). Σύμφωνα με τα ΔΛΠ 19, το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των παρουσών αξιών των συνταξιοδοτικών και εφάπαξ παροχών (δηλ. το Προεξοφλητικό Επιτόκιο) θα πρέπει να προσδιορίζεται με σημείο αναφοράς τις τρέχουσες αποδόσεις σε υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοια αγορά ή έχει μικρό βάθος, τότε το προεξοφλητικό επιτόκιο θα πρέπει να προσδιορίζεται με σημείο αναφοράς τις τρέχουσες αποδόσεις κυβερνητικών ομολόγων. Επιπλέον, το προεξοφλητικό επιτόκιο πρέπει να αντανακλά το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα καταβολής των παροχών.

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

3.10 Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα

Προβλέψεις καταχωρούνται όταν οι εταιρείες του Ομίλου έχουν παρούσα, νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων ώστε να τακτοποιηθεί η υποχρέωση, και μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού.

Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν τις ρήτρες λήξης μισθώσεων και τις παροχές εξόδων υπαλλήλων, και αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία οι εταιρείες του Ομίλου δεσμεύονται νόμιμα ή τεκμαιρόμενα στην υλοποίηση του σχετικού προγράμματος αναδιάρθρωσης.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή.

3.11 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα.
Η αναγνώριση εσόδων γίνεται ως εξής:

3.11.1 Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα του ΟΑΣΑ Α.Ε. προέρχονται κυρίως: Α) από το δικαίωμα 2% επί του συνόλου των εσόδων από κόμιστρα των εταιρειών παροχής συγκοινωνιακού έργου Ο.ΣΥ. Α.Ε., ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. και ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. Β) από τη διαφορά κόστους διακίνησης εισιτηρίων Ο.ΣΥ. Α.Ε. και Γ) από το δικαίωμα 2% επί της επιδότησης από τον Κρατικό προϋπολογισμό προς τους φορείς Ο.ΣΥ. Α.Ε. και ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. για την κάλυψη των λειτουργικών τους ελλειμμάτων βάσει του αρ.6 ν.3920/2011.

Για τις λοιπές εταιρείες του Ομίλου τα έσοδά τους προέρχονται κυρίως από συγκοινωνιακές υπηρεσίες (κόμιστρα). Τα ανωτέρω έσοδα κατά πάγια τακτική λογίζονται με την πώληση των εισιτηρίων και όχι με την ακύρωσή τους από τον πελάτη.

3.11.2 Πωλήσεις αγαθών

Τα έσοδα καταχωρούνται όταν οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και ωφέλειες που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή.

3.11.3 Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει της χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου.
Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

3.11.4 Έσοδα επιδότησης λειτουργικού ελλείμματος

Για τη χρήση του έτους 2017 όπως και την προηγούμενου έτους 2016 ο Όμιλος Ο.Α.Σ.Α. κάλυψε τις λειτουργικές του ανάγκες αποκλειστικά με την επιδότηση του Κρατικού Προϋπολογισμού χωρίς να προσφύγει σε Δανεισμό.

Από 4.3.2011 συντελέσθηκε η διαδικασία μετασχηματισμού των συγκοινωνιακών φορέων, σύμφωνα με το Ν.3920/2011 και η επιχορήγηση του λειτουργικού κόστους του Ομίλου Ο.Α.Σ.Α. διενεργείται εφεξής σύμφωνα με τα κατωτέρω.

Στο άρθρο 6 παράγραφο 6 εδάφιο δ του Ν. 3920/2011 ορίζεται:

«Ο ΟΑΣΑ λαμβάνει επιδότηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την κάλυψη του συνολικού ετήσιου λειτουργικού ελλείμματος των εταιρειών του Ομίλου ΟΑΣΑ με βάση το παραγόμενο συγκοινωνιακό έργο και δείκτες έργου, κόστους και ποιότητας, στους οποίους περιλαμβάνονται υποχρεωτικώς τα ελάχιστα προσφερθέντα οχηματοχιλιόμετρα, το ανώτατο επιτρεπτό λειτουργικό κόστος ανά οχηματοχιλιόμετρο και ο κατώτερος επιτρεπτός βαθμός ικανοποίησης πελατείας, καθώς και οποιοιδήποτε άλλοι δείκτες εφαρμόζονται διεθνώς στα συγκοινωνιακά δεδομένα. Τα κριτήρια αυτά εξειδικεύονται περαιτέρω και ποσοτικοποιούνται στις συμβάσεις παροχής συγκοινωνιακού έργου. Ο ΟΑΣΑ κατανέμει με βάση τις εν λόγω συμβάσεις την επιδότηση στις εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ ανάλογα με τις ανάγκες τους και τα λειτουργικά ελλείμματά τους. Η επιδότηση λαμβάνεται για όσο διάστημα ο Όμιλος ΟΑΣΑ παραμένει συνολικά ελλειμματικός, ανέρχεται στο ποσό που προβλέπεται στο εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο και δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 40% του ετήσιου λειτουργικού κόστους (προ αποσβέσεων)».

Στο άρθρο 6 παράγραφο 7 του Ν. 3920/2011 ορίζεται:

«Ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) εκ του συνόλου των εσόδων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο από την παροχή συγκοινωνιακών υπηρεσιών (κόμιστρα, αντισταθμιστική καταβολή, κρατικές επιδοτήσεις) αποδίδεται στον ΟΑΣΑ για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας του. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται μετά από κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

3.11.5 Λοιπές χρηματοδοτήσεις

Το έτος 2017 οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου χρηματοδοτήθηκαν με το συνολικό ποσό των € 66,9 εκατ. για την εξόφληση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων.
Επίσης ο Όμιλος χρηματοδοτήθηκε με το συνολικό ποσό των € 39,3 εκατ. εκ των οποίων ποσό € 17,9 αφορά την κατασκευή του έργου ΑΣΣΚ, ποσό € 20,6 αφορά αμοιβές για τη λειτουργία των έργων ΣΔΙΤ και ποσό € 0,8 εκατ. αφορά τον εκσυγχρονισμό αμαξοστασίου Αττικής.

3.12 Φορολογία εισοδήματος

Οι εταιρείες του Ομίλου έχουν ενταχθεί στο σύνολό τους στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης και βάσει του Ν4172/2013 άρθρο 46 υπόκεινται σε φορολογία εισοδήματος μόνο για το εισόδημα από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

3.13 Μετατροπή ξένων νομισμάτων

3.13.1 Νόμισμα μέτρησης και αναφοράς

Το νόμισμα μέτρησης και αναφοράς του Ομίλου από την 1η Ιανουαρίου 2002 είναι το Ευρώ, κατά συνέπεια οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€).

3.13.2 Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε Ευρώ βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων προσαρμόζονται ώστε να αντανακλούν τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας σύνταξης. Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τέτοιες συναλλαγές (και από τη μετατροπή στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα) αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός των περιπτώσεων που καταχωρούνται στην καθαρή θέση ως αναγνωρισμένες αντισταθμίσεις ταμειακών ροών.

3.14 Πληροφόρηση κατά τομέα

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και δραστηριοτήτων που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία υπόκεινται σε κινδύνους και αποδόσεις διαφορετικές από αυτές άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας ορίζεται μια γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία υπόκεινται σε κινδύνους και αποδόσεις διαφορετικές από αυτές άλλων τομέων που λειτουργούν σε διαφορετικό οικονομικό περιβάλλον.
Οι δραστηριότητες των Εταιρειών του Ομίλου δεν υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους ή αποδόσεις μεταξύ τους και το σύνολο των πωλήσεών των διενεργείται εντός της Ελλάδας.

3.15 Μισθώσεις

Περιπτώσεις στις οποίες οι Εταιρείες του Ομίλου είναι μισθώτριες.

3.15.1 Λειτουργική μίσθωση

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών, (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης, με τη σταθερή μέθοδο, αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

3.15.2 Χρηματοδοτική μίσθωση

Οι μισθώσεις παγίων όπου οι Εταιρείες του Ομίλου αναλαμβάνουν ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Η αντίστοιχη υποχρέωση προς το μισθωτή, καθαρή από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζεται στον ισολογισμό ως υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης. Τα αντίστοιχα χρηματοοικονομικά έξοδα καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

3.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρούνται με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

3.17 Αναγνώριση εξόδων

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

4. Επεξηγηματικές Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

4.1 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Ο Όμιλος

	Οικόπεδα Επενδυτικά	Κτίρια Επενδυτικά	Οικόπεδα	Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα και Σιδηροδρομικά Οχήματα	Έπιπλα & Λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο Ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων	Σύνολο Ιδιοχρησιμοποιούμενων και Επενδυτικών παγίων
Α. Αξίες Κτήσης										
Υπόλοιπα 1/1/2016	**9.174.400**	**5.949.100**	**576.399.860**	**331.256.057**	**446.897.892**	**919.169.176**	**55.258.407**	**6.257.924**	**2.335.239.315**	**2.350.362.815**
Προσθήκες	0	0		86.503	290.589	5.990	203.435	1.500.072	**2.086.588**	**2.086.588**
Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων	0	0							**0**	**0**
Πωλήσεις	0	0				-159.363	0		**-159.363**	**-159.363**
Διαγραφές/ καταστροφές	0	0		0	-61.942.623	38.439.364	-25.034	226.406	**-23.301.887**	**-23.301.887**
Μεταφορές	0	0		283.719	54.510	1.282.493	0	-1.620.722	**0**	**0**
Υπόλοιπα 31/12/2016	**9.174.400**	**5.949.100**	**576.399.860**	**331.626.278**	**385.300.367**	**958.737.660**	**55.436.808**	**6.363.680**	**2.313.864.653**	**2.328.988.153**
Προσθήκες	0	0		19.100	143.543	0	294.077	1.755.417	**2.212.138**	**2.212.138**
Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων	0	0							**0**	**0**
Πωλήσεις	0	0				0	0		**0**	**0**
Διαγραφές/ καταστροφές	0	0		0	0	0	0	0	**0**	**0**
Μεταφορές	0	0		29.395	5.987.992	1.256.042	0	-7.273.429	**0**	**0**
Υπόλοιπα 31/12/2017	**9.174.400**	**5.949.100**	**576.399.860**	**331.674.774**	**391.431.903**	**959.993.701**	**55.730.885**	**845.668**	**2.316.076.792**	**2.331.200.292**
Β. Αποσβέσεις										
Υπόλοιπα 1/1/2016	**0**		**0**	**66.078.898**	**169.540.847**	**698.795.933**	**53.509.112**	**0**	**987.924.789**	**987.924.789**
Αποσβέσεις	0	0	0	7.775.368	12.987.250	34.213.619	725.244	0	**55.701.480**	**55.701.480**
(-) Μειώσεις	0	0	0	0	-21.892.864	-1.723.537	-24.695	0	**-23.641.096**	**-23.641.096**
Υπόλοιπα 31/12/2016	**0**	**0**	**0**	**73.854.267**	**160.635.232**	**731.286.014**	**54.209.661**	**0**	**1.019.985.174**	**1.019.985.174**
Αποσβέσεις	0	0	0	7.641.259	12.832.349	30.855.517	368.010	0	**51.697.135**	**51.697.135**
(-) Μειώσεις	0	0	0	0	2.477.394	-2.477.395	0	0	**0**	**0**
Υπόλοιπα 31/12/2017	**0**	**0**	**0**	**81.495.526**	**175.944.975**	**759.664.136**	**54.577.671**	**0**	**1.071.682.308**	**1.071.682.308**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2016	**9.174.400**	**5.949.100**	**576.399.860**	**257.772.012**	**224.665.135**	**227.451.646**	**1.227.147**	**6.363.680**	**1.293.879.481**	**1.309.002.981**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2017	**9.174.400**	**5.949.100**	**576.399.860**	**250.179.248**	**215.486.928**	**200.329.565**	**1.153.214**	**845.668**	**1.244.394.485**	**1.259.517.985**

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία του ενεργητικού της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Η Εταιρεία

	Οικόπεδα Επενδυτικά	Κτίρια Επενδυτικά	Οικόπεδα	Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα και Σιδηροδρομικά Οχήματα	Έπιπλα & Λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο Ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων	Σύνολο Ιδιοχρησιμοποιούμενων και Επενδυτικών παγίων
Α. Αξίες Κτήσης										
Υπόλοιπα 1/1/2016	**0**	**0**	**940.000**	**753.372**	**2.314**	**67.903.247**	**5.971.214**	**200.000**	**75.770.148**	**75.770.148**
Προσθήκες	0	0	0	0	461	0	25.069	0	**25.530**	**25.530**
Πωλήσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Διαγραφές/Καταστροφές	0	0	0	0	0	0	-25.034	0	**-25.034**	**-25.034**
Υπόλοιπα 31/12/2016	**0**	**0**	**940.000**	**753.372**	**2.775**	**67.903.247**	**5.971.249**	**200.000**	**75.770.643**	**75.770.643**
Προσθήκες	0	0	0	1.620	2.823	0	27.795	0	**32.238**	**32.238**
Πωλήσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Διαγραφές/Καταστροφές	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Υπόλοιπα 31/12/2017	**0**	**0**	**940.000**	**754.992**	**5.598**	**67.903.247**	**5.999.043**	**200.000**	**75.802.881**	**75.802.881**
Β. Αποσβέσεις										
Υπόλοιπα 1/1/2016	**0**	**0**	**0**	**417.373**	**1.910**	**65.598.957**	**5.697.664**	**0**	**71.715.904**	**71.715.904**
Αποσβέσεις	0	0	0	22.400	196	2.300.000	178.391	0	**2.500.987**	**2.500.987**
Μειώσεις/(μεταφορές)	0	0	0	0	0	0	-24.695	0	**-24.695**	**-24.695**
Υπόλοιπα 31/12/2016	**0**	**0**	**0**	**439.773**	**2.106**	**67.898.957**	**5.851.360**	**0**	**74.192.196**	**74.192.196**
Αποσβέσεις	0	0	0	22.427	392	3.450	28.151	0	**54.420**	**54.420**
Μειώσεις/(μεταφορές)	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Υπόλοιπα 31/12/2017	**0**	**0**	**0**	**462.200**	**2.498**	**67.902.407**	**5.879.511**	**0**	**74.246.616**	**74.246.616**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2016	**0**	**0**	**940.000**	**313.599**	**670**	**4.290**	**119.888**	**200.000**	**1.578.447**	**1.578.447**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2017	**0**	**0**	**940.000**	**292.792**	**3.101**	**840**	**119.532**	**200.000**	**1.556.266**	**1.556.266**

Δεν υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις, ή οποιαδήποτε άλλα βάρη, επί των παγίων στοιχείων του ενεργητικού τόσο του Ομίλου όσο και της Εταιρείας έναντι δανεισμού.

Υφίσταται δέσμευση για επενδυτικά προγράμματα που αφορούν την κατασκευή παγίων (ΟΣΥ Α.Ε.) του Ομίλου. Δεν υπάρχουν συμβατικές δεσμεύσεις για την απόκτηση παγίων στοιχείων Ενεργητικού για την εταιρεία την 31.12.2017.

4.2 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου αφορούν λογισμικά προγράμματα και δικαιώματα χρήσης ενσώματων περιουσιακών στοιχείων. Η ανάλυση των άυλων στοιχείων του ενεργητικού σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας έχει ως εξής:

Ο Όμιλος

	Λογισμικά	Δικαιώματα χρήσης	Σύνολο
Α. Αξίες Κτήσης			
Υπόλοιπα 1/1/2016	**7.004.758**	**44.728.146**	**51.732.904**
Προσθήκες	66.849	0	**66.849**
(-) Μειώσεις	0	0	**0**
Υπόλοιπα 31/12/2016	**7.071.607**	**44.728.146**	**51.799.753**
Προσθήκες	167.611	0	**167.611**
(-) Μειώσεις	0	0	**0**
Υπόλοιπα 31/12/2017	**7.239.218**	**44.728.146**	**51.967.364**
Β. Αποσβέσεις			
Υπόλοιπα 1/1/2016	**6.735.476**	**23.420.924**	**30.156.400**
Αποσβέσεις	166.135	2.230.359	**2.396.494**
(-) Μειώσεις			**0**
Υπόλοιπα 31/12/2016	**6.901.611**	**25.651.283**	**32.552.894**
Αποσβέσεις	100.500	2.230.359	**2.330.859**
(-) Μειώσεις			**0**
Υπόλοιπα 31/12/2017	**7.002.111**	**27.881.642**	**34.883.753**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2016	**169.996**	**19.076.863**	**19.246.861**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2017	**237.107**	**16.846.505**	**17.083.613**

Η Εταιρεία

	Λογισμικά	Δικαιώματα	Σύνολο
Α. Αξίες Κτήσης			
Υπόλοιπα 1/1/2016	**1.063.068**	**0**	**1.063.068**
Προσθήκες	7.212	0	**7.212**
(-) Μειώσεις			**0**
Υπόλοιπα 31/12/2016	**1.070.280**	**0**	**1.070.280**
Προσθήκες	1.199	0	**1.199**
(-) Μειώσεις			**0**
Υπόλοιπα 31/12/2017	**1.071.479**	**0**	**1.071.479**
Β. Αποσβέσεις			
Υπόλοιπα 1/1/2016	**1.018.209**	**0**	**1.018.209**
Αποσβέσεις	36.077		**36.077**
(-) Μειώσεις			**0**
Υπόλοιπα 31/12/2016	**1.054.286**	**0**	**1.054.286**
Αποσβέσεις	6.790		**6.790**
(-) Μειώσεις			**0**
Υπόλοιπα 31/12/2017	**1.061.076**	**0**	**1.061.076**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2016	**15.994**	**0**	**15.994**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2017	**10.403**	**0**	**10.403**

Το αναπόσβεστο υπόλοιπο των «Δικαιωμάτων χρήσης» ποσού ευρώ 16,8 εκ., αφορά συμμετοχή της θυγατρικής εταιρείας ΣΤΑ.ΣΥ.

Α.Ε., στην αποπληρωμή δανειακών υποχρεώσεων της πρώην μητρικής εταιρείας ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., η οποία καταχωρήθηκε στα βιβλία της εταιρείας ύστερα από απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 11ης Ιουλίου 2005.

Δεν υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις, ή οποιαδήποτε άλλα βάρη, επί των άυλων παγίων στοιχείων έναντι δανεισμού.
Δεν υπάρχουν συμβατικές δεσμεύσεις για την απόκτηση άυλων παγίων.

4.3 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Στις ατομικές καταστάσεις της εταιρείας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες Ο.ΣΥ. Α.Ε. και ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. παρουσιάζονται ως το αποτέλεσμα του κόστους εξαγοράς αυτών μείον τυχόν απομείωσή τους. Η επιμέτρηση του ανακτήσιμου ποσού έγινε σύμφωνα με την παράγραφο 20 του ΔΛΠ 36 και η αξία των Συμμετοχών προσδιορίστηκε (προσδιορίζεται) στην πραγματική λογιστική αξία τους.
Στην παρούσα χρήση δεν συντρέχει λόγος απομείωσης.

Η αξία των συμμετοχών αναλύεται ως εξής:

Εταιρεία	Αξία Κτήσης Συμμετοχών 01/01/2017	Συσσωρευμένη Απομείωση/ Προσαρμογή Αξίας συμμετοχών από προηγούμενες χρήσεις	Διαφορές Αποτίμησης συμμετοχών σε Ι.Κ. 31/12/2017	Αξία Συμμετοχών 31/12/2017
Ο.ΣΥ.	1.494.692.579	-1.316.596.303	0	178.096.276
ΣΤΑ.ΣΥ.	754.759.582	53.301.176	0	808.060.758
Σύνολο	**2.249.452.161**	**-1.263.295.127**	**0**	**986.157.034**

Εταιρεία	Αξία Κτήσης Συμμετοχών 01/01/2016	Συσσωρευμένη Απομείωση/ Προσαρμογή Αξίας συμμετοχών από προηγούμενες χρήσεις	Διαφορές Αποτίμησης συμμετοχών σε Ι.Κ. 31/12/2016	Αξία Συμμετοχών 31/12/2016
Ο.ΣΥ.	1.494.692.579	-1.316.596.303	0	178.096.276
ΣΤΑ.ΣΥ.	754.759.582	53.301.176	0	808.060.758
Σύνολο	**2.249.452.161**	**-1.263.295.127**	**0**	**986.157.034**

4.4 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος	Η Εταιρεία
Λογιστική Αξία 01/01/2016	**15.123.500**	**0**
Μεταφορές από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	0	0
Υπεραξία επανεκτίμησης	0	0
Απομείωση επανεκτίμησης	0	
Λογιστική Αξία 31/12/2016	**15.123.500**	**0**
Μεταφορές από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	0	0
Υπεραξία επανεκτίμησης	0	0
Απομείωση επανεκτίμησης	0	0
Λογιστική Αξία 31/12/2017	**15.123.500**	**0**

4.5 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Η ανάλυση των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων του Ομίλου παρουσιάζεται παρακάτω:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Ομόλογο Ελληνικού Δημοσίου	3.150.000	3.150.000	3.150.000	3.150.000
Απομείωση ομολόγου βάσει του PSI	-343.546	-895.086	-343.546	-895.086
Λοιπές Μακροπ. Απαιτήσεις	5.320.436	0	0	0
Δοσμένες εγγυήσεις	2.517.772	2.522.379	16.947	16.947
Σύνολο	**10.644.661**	**4.777.293**	**2.823.401**	**2.271.861**

Οι απαιτήσεις αυτές πρόκειται να εισπραχθούν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης. Στο ανωτέρω αναφερόμενο κονδύλι περιλαμβάνονται ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, τα οποία λήφθηκαν μέσω του προγράμματος ανταλλαγής ομολόγων PSI. Η αξία του κονδυλίου απομειώθηκε έως την προηγούμενη χρήση κατά € 6.224.585,83 λόγω προεξόφλησης της αξίας των νέων ομολόγων που ελήφθησαν με την ολοκλήρωση της ανταλλαγής, με τη χρήση της μεθόδου του αποτελεσματικού επιτοκίου. Ο Οργανισμός έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να διακρατήσει τα νέα ομόλογα που παρέλαβε μέχρι τη λήξη τους.

Το ποσό των € 5.320.435,57 αφορά σε μακροπρόθεσμη απαίτηση (2ο ως 4ο έτος, ήτοι 2019-2021) της Ο.ΣΥ. Α.Ε. από την εταιρεία IVECO FRANCE S.A σύμφωνα με το από 27.12.2017 συμφωνητικό εξώδικης επίλυσης διαφορών, με το οποίο συμφωνήθηκε όπως η Ο.ΣΥ. Α.Ε. εξοφλήσει ολοσχερώς την υποχρέωση που έχει στην IVECO FRANCE S.A. ποσού € 8.187.978,00 και ταυτόχρονα η IVECO FRANCE S.A. αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει στην Ο.ΣΥ. Α.Ε. ανταλλακτικά αξίας € 7.093.914,09 (7.058.414,09€ + 35.500,00€ κόστος απαιτούμενων ωρών εργασίας), εντός 4ετίας. Το υπόλοιπο ποσό € 1.773.478,52 έχει καταχωρηθεί σε μεταβατικό λογαριασμό ενεργητικού: «Αγορές υπό παραλαβή». Αντίστοιχα έχει καταχωρηθεί η υποχρέωση που προκύπτει από την ανωτέρω σύμβαση σε λογαριασμούς μακροπρόθεσμης υποχρέωσης και μεταβατικό λογαριασμό παθητικού «Έσοδα επόμενης χρήσης».

4.6 Αποθέματα

Η ανάλυση των αποθεμάτων του Ομίλου παρατίθεται ως ακολούθως:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Παραγωγή σε εξέλιξη	0	0	0	0
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	82.694	89.044	0	0
Αναλώσιμα υλικά	6.810.432	6.908.905	0	0
Ανταλλακτικά παγίων	55.491.789	55.998.264	0	0
Πάγια Αποθήκης	0	0	0	0
Αποθέματα υποκ/των κέντρων	0	0	0	0
Προκαταβολές προμηθευτών	0	550	0	0
Συνολική ρευστοποιήσιμη αξία	**62.384.915**	**62.996.763**	**0**	**0**
Μείον: πρόβλεψη υποτίμησης	-798.127	-795.605	0	0
Συνολική ρευστοποιήσιμη αξία	**61.586.788**	**62.201.158**	**0**	**0**

Δεν υπάρχουν δεσμεύσεις επί των αποθεμάτων του Ομίλου έναντι δανεισμού ή άλλων υποχρεώσεων.

4.7 Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Η ανάλυση των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Πελάτες εσωτερικού	4.612.496	4.433.689	1.725	434
Πελάτες εξωτερικού	2.338.921	2.468.346	0	0
Ελληνικό δημόσιο - Δημόσιες Επιχειρήσεις	1.614.518	2.097.674	633.026	1.345.876
Επιταγές εισπρακτέες/ Γραμμάτια	1.777.817	946.124	0	0
Επιταγές σε καθυστέρηση	355.461	448.511	0	0
Πελάτες επισφαλείς	1.864.095	1.855.399	0	0
Λοιπές απαιτήσεις	847.757	847.757	0	0
Απομείωση απαιτήσεων	-7.108.978	-6.728.785	0	0
Σύνολο	**6.302.087**	**6.368.715**	**634.751**	**1.346.310**

4.8 Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από συνδεμένες επιχειρήσεις

Η μεταβολή του κονδυλίου σε σχέση με την προηγούμενη χρήση φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από συνδεμένες επιχειρήσεις Ποσά σε €	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Φορείς Έσοδα προς Απόδοση	0	0	0	-883
Φορείς Δαπάνες προς Κατανομή	0	0	0	0
Ο.ΣΥ. Α.Ε.	0	0	30.712.286	24.188.052
ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	0	0	0	0
Σύνολο βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων από συνδεμένες επιχειρήσεις	**0**	**0**	**30.712.286**	**24.187.169**

4.9 Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Έξοδα επόμενων χρήσεων	1.017.006	1.086.383	67.231	21.275
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	1.107.141	934.141	191.262	81.484
Αγορές υπό παραλαβή	1.773.479	0		
Απαιτήσεις από πρόστιμα	10.392.047	10.293.419	0	0
Χρεώστες διάφοροι	10.790.368	7.868.795	4.454.563	3.292.980
Απαιτήσεις από Ελληνικό Δημόσιο	8.514.289	5.877.995	8.191.921	5.136.125
Επίδικες υποθέσεις κατά Ελληνικού Δημοσίου	8.543.116	8.510.157	8.028.517	8.057.758
Προκαταβολές σε προσωπικό	558.838	2.035.041	2.778	3.910
Χρηματικές διευκολύνσεις	281.541	328.296	35.543	47.693
Δάνεια προσωπικού	712.965	626.751	0	0
Λογαριασμοί προς απόδοση	629.134	551.035	1.643	1.763
Απαιτήσεις από Ασφαλιστικά ταμεία	20.707	20.707	20.707	20.707
Χρεώστες επισφαλείς	387.734	387.734	0	0
Χρεώστες επίδικοι	200.369	200.369	0	0
Προκαταβολές Προμηθευτών & Λοιπά συμψηφιστέα ποσά	9.535	9.250	0	0
Απαιτήσεις από ΣΕΛΜΟ	2.238.129	2.238.129	2.238.129	2.238.129
Απαιτήσεις από Τράπεζα Κρήτης	647.666	647.666	647.666	647.666
Εισπράξεις από ΑΜΕΚ	97.553			
Αγορές υπό παραλαβή	0	0	0	0
Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων	0	0	0	0
Απαιτήσεις από φόρους	0	873	0	0
Λοιποί χρεώστες επίδικοι	0	0	0	0
Σύνολο λοιπών απαιτήσεων	**47.921.616**	**41.616.743**	**23.879.962**	**19.549.490**
Μείον : Πρόβλεψη απομείωσης λοιπών απαιτήσεων	12.522.529	12.584.726	10.972.539	10.972.539
Σύνολο καθαρών απαιτήσεων	**35.399.088**	**29.032.016**	**12.907.423**	**8.576.951**

4.10 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία των Εταιρειών του Ομίλου και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Διαθέσιμα στο ταμείο	2.482.864	3.403.327	11.803	18.376
Διαθέσιμα στις τράπεζες σε €	36.495.996	40.921.282	25.204.706	26.340.605
Σύνολο	**38.978.860**	**44.324.609**	**25.216.509**	**26.358.981**

4.11 Μετοχικό Κεφάλαιο

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Μετοχικό κεφάλαιο	1.994.937.035	2.346.984.747	1.994.937.035	2.346.984.747

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας μειώθηκε ονομαστικά μετά την Απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης στις 12 Σεπτεμβρίου 2017 κατά το ποσό των € 352.047.712,05 με απόσβεση – διαγραφή των συσσωρευμένων λογιστικών ζημιών της εταιρείας προκειμένου να αποκατασθεί η δέουσα σχέση των Ιδίων Κεφαλαίων προ το μετοχικό κεφάλαιο και να μη συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 47 του κ.ν. 2190/1920, με αυστηρή τήρηση των κατά το Νόμο και αρχών της ορθής λογιστικής αποτύπωσης ουσιαστικών και τυπικών προϋποθέσεων. Επομένως, το Μετοχικό Κεφάλαιο ανέρχεται στο ποσό των € 1.994.937.034,95 και διαιρείται σε 782.328.249 κοινές ονομαστικές μετοχές των € 2,55 εκάστη. Κάτοχος του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας την 31.12.2017 είναι το Ελληνικό Δημόσιο.

Σχετικά με το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας δεν υπάρχουν ειδικοί περιορισμοί, πέραν των όσων υπαγορεύει η ισχύουσα νομοθεσία.

Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της εταιρείας μετά την απόφαση της; Τακτικής Γ.Σ. του 2017, δεν είναι πλέον μικρότερο του ½ του μετοχικού της κεφαλαίου και κατά συνέπεια δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 47 του κωδ.Ν.2190/1920, όπως ίσχυε στη χρήση 2016.

4.12 Αποθεματικά κεφάλαια

Τα αποθεματικά κεφάλαια του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

ΟΜΙΛΟΣ

	Τακτικό αποθεματικό	**Έκτακτα αποθεματικά**	**Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων**	**Λοιπά αποθεματικά**	**ύνολο**
Υπόλοιπα 1/1/2016	**89.742**	**525.779**	**36.928.461**	**49.500**	**37.593.482**
Σχηματισμός στη χρήση 2016	0	0	0	0	**0**
Υπόλοιπα 31/12/2016	**89.742**	**525.779**	**36.928.461**	**49.500**	**37.593.482**
Σχηματισμός στη χρήση 2017	0	0		0	**0**
Υπόλοιπα 31/12/2017	**89.742**	**525.779**	**36.928.461**	**49.500**	**37.593.482**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Τακτικό αποθεματικό	**Έκτακτα αποθεματικά**	**Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Σύνολο**
Υπόλοιπα 1/1/2016	**89.742**	**525.779**	**36.928.461**	**0**	**37.543.982**
Σχηματισμός στη χρήση 2016	0	0		0	**0**
Υπόλοιπα 31/12/2016	**89.742**	**525.779**	**36.928.461**	**0**	**37.543.982**
Σχηματισμός στη χρήση 2017	0	0	0	0	**0**
Υπόλοιπα 31/12/2017	**89.742**	**525.779**	**36.928.461**	**0**	**37.543.982**

Τακτικό Αποθεματικό:

Σύμφωνα με την Ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται, από τα κέρδη της χρήσης, να σχηματίσουν το 5% σαν τακτικό αποθεματικό μέχρις ότου αυτό φτάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού τους κεφαλαίου. Κατά τη διάρκεια της ζωής της εταιρείας απαγορεύεται η διανομή του τακτικού αποθεματικού.

Έκτακτα Αποθεματικά

Το ποσό αυτό έχει σχηματισθεί από κέρδη προηγούμενων χρήσεων.

Αφορολόγητα Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων και λοιπά ειδικά αποθεματικά:

Τα αποθεματικά φορολογικών νόμων δημιουργήθηκαν με βάση τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας οι οποίες είτε παρέχουν τη δυνατότητα μετάθεσης της φορολογίας ορισμένων εισοδημάτων στο χρόνο διανομής τους προς τους μετόχους, είτε παρέχουν φορολογικές ελαφρύνσεις ως κίνητρο διενέργειας επενδύσεων. Η φορολογική υποχρέωση, που θα επιβληθεί κατά τη διανομή των αποθεματικών αυτών, θα αναγνωρισθεί κατά το χρόνο λήψεως της απόφασης περί διανομής και σε σχέση με το ποσό της διανομής.

Ειδικά για τα αφορολόγητα αποθεματικά του Ν.4172/13 δεν θα προκύψει φόρος στη χρήση.

4.13 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι Εταιρείες του Ομίλου αναγνωρίζουν ως υποχρέωση παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης που έχει αναλάβει για την καταβολή αποζημίωσης στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε κατόπιν αναλογιστικής μελέτης που έγινε από ανεξάρτητο αναλογιστή. Συγκεκριμένα, η σχετική μελέτη αφορούσε στη διερεύνηση και υπολογισμό των αναλογιστικών μεγεθών που απαιτούνται από τις προδιαγραφές που θέτουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π. 19) και είναι υποχρεωτικό να καταχωρηθούν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και την Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος κάθε επιχείρησης. Χρησιμοποιήθηκε ως μέθοδος αποθεματοποίησης η μέθοδος της προβεβλημένης πιστούμενης μονάδας.

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν επίσημα ή ανεπίσημα ενεργοποιήσει κανένα ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζόμενους, το οποίο να δεσμεύεται για παροχές σε περιπτώσεις αποχωρήσεων εργαζόμενων. Το μόνο πρόγραμμα που βρίσκεται εν ισχύ είναι η συμβατική υποχρέωση με βάση την ισχύουσα νομοθεσία Ν. 3144/2003 για παροχή αποζημίωσης σε περίπτωση συνταξιοδότησης του προσωπικού.

Η σχετική υποχρέωση του Ομίλου, καθώς και τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων έχουν ως εξής:

	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υποχρεώσεις Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αρχής	**40.637.648**	**38.336.121**	**555.695**	**564.083**
Μεταφορά πρόβλεψης συγχωνευθέντων εταιρειών	0	0	0	0
Συνταξιοδοτικές παροχές χρεώσεις/(πιστώσεις) στα αποτελέσματα	2.307.165	2.662.937	0	0
Χρησιμοποίηση προβλέψεων (καταβολές)	-953.001	-1.257.842	-59.594	-8.388
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημίες	1.397.201	896.432	0	0
Σύνολο	**43.389.012**	**40.637.648**	**496.101**	**555.695**

Η υποχρέωση του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

Υποχρεώσεις ποσά σε €	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	43.389.012	40.637.648	496.101	555.695
Σύνολο	**43.389.012**	**40.637.648**	**496.101**	**555.695**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος είναι τα παρακάτω:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.481.792	1.714.606	0	0
Χρηματοοικονομικό κόστος	692.947	728.488	0	0
Αναγνώριση αναλογιστικού (κέρδους) /ζημιάς	920.043	9.173	0	0
Επίδραση περικοπής/ διακανονισμού/ τερματικές παροχές	0	76.430	0	0
Απορρόφηση/ μετακίνηση προσωπικού	0	0	0	0
Αποσβέσεις μή καταχωρημένων αναλογιστικών κερδών/ζημιών	85.142	143.413	0	0
Σύνολο	**3.179.925**	**2.672.110**	**0**	**0**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων έχουν ως εξής:

	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Αναγνώριση αναλογιστικού (κέρδους) /ζημιάς	1.397.201	896.431	0	0
Σύνολο	**1.397.201**	**896.431**	**0**	**0**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές της εταιρείας ΟΑΣΑ Α.Ε., που χρησιμοποιήθηκαν για τους ανωτέρω λογιστικούς σκοπούς, έγιναν με βάση τη μελέτη του ειδικού αναλογιστή Δρ. Αλέξανδρου Ζυμπίδη κατά την χρήση 2014 και παρατίθενται ως εξής:

I. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ	
1. Πίνακας Θνησιμότητας	MT_EAE2012P
2. Κινητικότητα Προσωπικού	Οικειοθελής Αποχώρηση 0%

	Απόλυση 0%
3. Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης	Σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του Ταμείου Κύριας Ασφάλισης κάθε εργαζομένου
II. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ	
1. Μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση πληθωρισμού	2% (σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης της Ευρωπαϊκής ένωσης – Στρατηγική της Λισσαβόνας-.)
2. Μέση Ετήσια μακροχρόνια αύξηση Μισθολογίου που λαμβάνεται υπόψη για την καταβολή της σχετικής αποζημίωσης των εργαζομένων στον ΟΑΣΑ κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία.	Χρησιμοποιήθηκε ως μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση του μισθολογίου το 2%
4. Προεξοφλητικό Επιτόκιο (βλ. Σχετικές παρατηρήσεις)	• 2,00% κατά την 31/12/2014
5. Πλαφόν αποζημίωσης κατά την ημερομηνία αποτίμησης	15.000 €

Οι παροχές προς το προσωπικό παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	1/1 - 31/12/2017	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**
Μισθοί, ημερομίσθια & επιδόματα	168.871.825	165.158.924	1.957.791	1.950.788
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	46.662.455	45.820.937	502.512	478.193
Συνταξιοδοτικές παροχές (προβλέψεις)	7.319.214	1.757.689	0	0
Λοιπές παροχές σε εργαζόμενους	1.806.958	6.776.496	127.467	54.619
Σύνολο	**224.660.452**	**219.514.046**	**2.587.769**	**2.483.599**

4.14 Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων

Στο κονδύλι αυτό περιλαμβάνονται οι επιχορηγήσεις παγίου ενεργητικού.

Έσοδα Κρατικών Επιχορηγήσεων	**ΟΜΙΛΟΣ**	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
Λογιστική αξία 01.01.2016	**105.645.647**	**0**
Αναγνώριση επιχορηγήσεων 2016	304.751	0
Απόσβεση	-6.109.687	0
Λογιστική αξία 31.12.2016	**99.840.711**	**0**
Αναγνώριση επιχορηγήσεων 2017	780.080	0
Επιστροφή μη αναλωθείσας επιχορήγησης	-1.028.036	
Απόσβεση	-4.990.505	0
Λογιστική αξία 31.12.2017	**94.602.250**	**0**

4.15 Λοιπές προβλέψεις

Οι προβλέψεις που περιλαμβάνονται στο κονδύλι αυτό αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος			**Η Εταιρεία**		
Ποσά σε €	**Λοιπές προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις**	**Προβλέψεις για διαφορές φορολογικού ελέγχου**	**Σύνολο**	**Λοιπές προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις**	**Προβλέψεις για διαφορές φορολογικού ελέγχου**	**Σύνολο**
Λογιστική αξία την 01 Ιανουαρίου 2016	**57.963.432**	**130.000**	**58.093.432**	**20.640.348**	**70.000**	**20.710.348**
Διενέργεια επιπλέον προβλέψεων	15.609.505	0	**15.609.505**	680.291	0	**680.291**
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	-7.865.809	0	**-7.865.809**	-79.219	0	**-79.219**
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2016	**65.707.128**	**130.000**	**65.837.128**	**21.241.420**	**70.000**	**21.311.420**
Διενέργεια επιπλέον προβλέψεων	7.171.836	0	7.171.836	1.240.945	0	1.240.945
Διαγραφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	-10.623.090		-10.623.090			0
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	-2.593.277	0	-2.593.277	-69.998	0	-69.998

Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	**59.662.598**	**130.000**	**59.792.598**	**22.412.367**	**70.000**	**22.482.367**

4.16 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Ληφθείσες εγγυήσεις ενοικίων	2.656.708	1.915.552	0,00	0,00
Λοιπές Μακρ. Υποχρεώσεις	5.320.436	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	**7.977.143**	**1.915.552**	**0,00**	**0,00**

Το ανωτέρω υπόλοιπο των € 5.320.436 αφορά σε υποχρέωση προς την εταιρεία IVECO FRANCE S.A., η οποία προέκυψε λόγω του γεγονότος που περιγράφεται στην παρ.4.5.

4.17 Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Οι εταιρείες του Ομίλου έχουν ενταχθεί στο σύνολό τους στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης και βάσει του Ν4172/2013 άρθρο 46 υπόκεινται σε φορολογία εισοδήματος μόνο για το εισόδημα από κεφάλαιο και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου. Ο αναβαλλόμενος φόρος που είχε προκύψει για την θυγατρική εταιρεία ΟΣΥ μέχρι και τη χρήση 2015 διαγράφηκε από τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με αντίστοιχη αναπροσαρμογή των κονδυλίων της προηγούμενης χρήσης, ενώ ο αναβαλλόμενος φόρος της ΣΤΑΣΥ ΑΕ, λόγω του ότι αυτή εντάχθηκε στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης την 20.10.2016, διαγράφηκε μέσω των αποτελεσμάτων χρήσεως 2016. Συνολικά από την διαγραφή των υποχρώσεων από αναβαλλόμενο φόρο τα ίδια κεφάλαια της προηγούμενης χρήσης 2016 του ομίλου βελτιώθηκαν κατά 135 εκ. περίπου.

4.18 Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών συναφών υποχρεώσεων του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Προμηθευτές εσωτερικού	54.335.103	69.867.310	4.386.891	1.527.619
Ελληνικό Δημόσιο	809.981	1.189.104	0	0
Προμηθευτές εξωτερικού	716.638	9.322.634	5.020	70.882
Προμηθευτές παρακρατημένες εγγυήσεις	5.391.950	5.833.680	0	0
Επιταγές πληρωτέες	0	0	0	0
Συνεργαζόμενοι φορείς	0	0	0	0
Σύνολο	**61.253.673**	**86.212.728**	**4.391.911**	**1.598.502**

4.19 Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας για φόρο εισοδήματος, αφορούν διαφορές ελέγχου προηγούμενων χρήσεων για τις οποίες η εταιρεία έχει ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή και η αντίστοιχη απαίτηση περιλαμβάνεται στις απαιτήσεις κατά του ελληνικού δημοσίου παρ. 4.9.

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Φόρος εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων	7.078.919	7.105.502	7.078.919	7.105.502
Σύνολο	**7.078.919**	**7.105.502**	**7.078.919**	**7.105.502**

4.20 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Μισθοί και ημερομίσθια πληρωτέα	668.991	563.903	13.974	18.196
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	11.025.724	8.489.344	67.220	80.570
Λοιποί φόροι (πλήν φόρου εισοδήματος)	7.362.057	6.445.164	18.004	20.082
Λοιποί συγκοινωνιακοί φορείς εκτός ομίλου	42.821.321	42.673.281	172.437	272.319
Υποχρεώσεις στο Ελληνικό Δημόσιο	1.125.641	1.125.641	1.125.641	1.125.641

Δικαιούχοι αμοιβών	13.822	4.767	13.822	4.767
Δεδουλευμένα έξοδα	6.595.076	4.904.078	1.240.576	6.367
Έσοδα επόμενων χρήσεων	6.485.843	5.185.575	20.812	23.916
Προκαταβολές πελατών	103.976	83.814	0	0
Φ.Π.Α. Προς επιστροφή	3.720.358	0	3.720.358	0
Οργανισμοί κοινής ωφελείας	31.778.983	50.860.443	0	0
Κρατήσεις από αμοιβές προσωπικού για δάνεια	6.543	11.235	2.012	2.551
Λοιπές βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	2.701.869	1.955.257	70.075	31.365
Μείον: μεταφορά υποχρέωσης σε Ασφ. Οργανισμό σε λογ/σμο μακροπρόθεσμης υποχρέωσης	0	-151.133	0	0
Σύνολο	**114.410.204**	**122.151.367**	**6.464.931**	**1.585.774**

4.21 Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς συνδεμένες επιχειρήσεις και Ελληνικό Δημόσιο

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της Εταιρείας προς συνδεμένες επιχειρήσεις από δοσοληπτικούς λογαριασμούς εισιτηρίων, καρτών κλπ. αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
Υποχρεώσεις προς συνδεμένες επιχειρήσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση Ποσά σε €	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Φορείς Εσοδα προς Απόδοση	0	0	0	14.258
Ο.ΣΥ. Α.Ε.	0	0	0	0
ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	0	0	8.282.612	9.972.051
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς συνδεμένες επιχειρήσεις	**0**	**0**	**8.282.612**	**9.986.309**

4.22 Κύκλος εργασιών

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

	1/1 - 31/12/2017	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**
Έσοδα από δικαιώματα 2% επί του συνόλου των συγκοινωνιακών υπηρεσιών	0	0	3.595.821	3.710.357
Έσοδα από πωλήσεις εισιτηρίων	169.401.719	179.324.567	518.885	737.684
Έσοδα από υπηρεσίες	990.687	2.205.471	13.685	12.799
Έσοδα από parking	2.643.217	913.047	0	0
Σύνολο	**173.035.623**	**182.443.086**	**4.128.391**	**4.460.840**
Λοιπά Έσοδα				
Πωλήσεις άχρηστου υλικού	16.339	8.546	0	58
Σύνολο	**16.339**	**8.546**	**0**	**58**
Γενικό Σύνολο	**173.051.962**	**182.451.632**	**4.128.391**	**4.460.898**

4.23 Ανάλυση εξόδων ανά κατηγορία

Η ανάλυση των εξόδων του Ομίλου για τη χρήση 2017 ανά κατηγορία είναι η εξής:

Ο Όμιλος 31.12.2017

	Κόστος Πωληθέντων	**Έξοδα Διοίκησης**	**Έξοδα Διάθεσης**	**Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης**	**Σύνολο**
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	40.461.176	0	0	0	40.461.176
Κόστος Αποσβέσεων ενσώματων παγίων	44.639.853	5.378.376	1.708.642	450	51.727.320
Κόστος Αποσβέσεων άυλων παγίων	1.871.128	323.764	138.281	543	2.333.716
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	2.204.305	382.451	167.406	5.302	2.759.463
Ηλεκτρικό ρεύμα	20.611.953	3.251.437	1.331.324	4.404	25.199.119
Υδρευση	579.652	88.217	35.479	140	703.487

Φυσικό αέριο	5.985.427	315.022	0	0	6.300.450
Τηλεπικοινωνίες	1.000.017	100.993	36.426	8.763	1.146.199
Ασφάλιστρα	9.456.866	577.601	53.180	5.458	10.093.106
Επισκευές και συντηρήσεις	2.504.617	418.117	177.778	2.980	3.103.491
Παροχές τρίτων	2.850.179	170.713	24.890	15.756	3.061.537
Φόροι-Τέλη	5.296.834	462.869	119.659	8.822	5.888.184
Αμοιβές, έξοδα & προβλέψεις προσωπικού	199.294.429	20.050.107	5.108.978	206.939	224.660.452
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	12.651.418	1.914.040	2.792.001	1.363.822	18.721.281
Έξοδα διαφήμισης	75.420	10.471	10.471	8.376	104.737
Διάφορα έξοδα	2.365.765	418.416	109.547	15.388	2.909.116
Ιδιοπαραγωγή	-1.370.808	0	0	0	-1.370.808
Δαπάνες ασφάλειας και φύλαξης	4.526.905	792.208	339.518	0	5.658.631
Δαπάνες καθαρισμού	5.139.892	899.481	385.492	0	6.424.865
Προβλέψεις	1.632.565	104.206	0	0	1.736.771
Σύνολο	**361.777.593**	**35.658.488**	**12.539.070**	**1.647.142**	**411.622.294**

Η ανάλυση των εξόδων του Ομίλου για τη χρήση 2016 ανά κατηγορία είναι η εξής:

Ο Όμιλος 2016

	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης	Σύνολο
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	36.707.286	0	0	0	36.707.286
Κόστος Αποσβέσεων ενσώματων παγίων	50.238.525	5.854.896	1.899.561	20.669	58.013.652
Κόστος Αποσβέσεων άυλων παγίων	66.189	6.173	3.606	2.885	78.853
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	2.479.872	430.762	187.921	5.039	3.103.594
Ηλεκτρικό ρεύμα	19.524.824	3.033.591	1.231.960	3.223	23.793.597
Ύδρευση	236.566	28.022	9.638	122	274.348
Φυσικό αέριο	5.697.904	299.890	0	0	5.997.794
Τηλεπικοινωνίες	964.107	94.578	29.835	3.832	1.092.352
Ασφάλιστρα	9.538.930	575.487	49.542	5.852	10.169.811
Επισκευές και συντηρήσεις	2.430.954	413.277	176.590	2.208	3.023.029
Παροχές τρίτων	5.607.802	364.490	51.552	11.690	6.035.535
Φόροι-Τέλη	4.557.893	519.015	175.470	5.674	5.258.052
Αμοιβές, έξοδα & προβλέψεις προσωπικού	194.807.599	19.549.796	4.958.043	198.609	219.514.046
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	2.895.597	610.484	1.805.657	284.512	5.596.250
Έξοδα διαφήμισης	23.979	3.322	3.329	2.663	33.293
Διάφορα έξοδα	3.352.028	534.718	686.910	6.395	4.580.051
Ιδιοπαραγωγή	-4.319.683	0	0	0	-4.319.683
Δαπάνες ασφάλειας και φύλαξης	4.567.682	799.344	342.576	0	5.709.603
Δαπάνες καθαρισμού	4.940.880	864.654	370.566	0	6.176.101
Προβλέψεις	2.197.377	140.258	0	0	2.337.635
Σύνολο	**346.516.312**	**34.122.756**	**11.982.756**	**553.373**	**393.175.197**

Η ανάλυση των εξόδων της Εταιρείας για τη χρήση 2017 ανά κατηγορία είναι η εξής:

Η Εταιρεία 31.12.2017

	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης	Σύνολο
Κόστος Αποσβέσεων ενσώματων παγίων	52.846	562	562	450	54.420
Κόστος Αποσβέσεων άυλων παγίων	4.890	679	679	543	6.790
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	47.756	6.629	6.629	5.302	66.317
Ηλεκτρικό ρεύμα	39.651	5.504	5.504	4.404	55.062
Υδρευση	1.261	175	175	140	1.752
Τηλεπικοινωνίες	78.911	10.954	10.954	8.763	109.581
Ασφάλιστρα	49.152	6.822	6.822	5.458	68.254
Επισκευές και συντηρήσεις	26.827	3.724	3.724	2.980	37.254
Παροχές τρίτων	141.882	19.695	19.695	15.756	197.028
Φόροι-Τέλη	79.438	11.027	11.027	8.822	110.313
Αμοιβές, έξοδα & προβλέψεις προσωπικού	1.863.482	258.674	258.674	206.939	2.587.769

Αμοιβές & έξοδα τρίτων	12.281.195	1.704.779	1.704.779	1.363.822	17.054.576
Έξοδα διαφήμισης	75.420	10.471	10.471	8.376	104.737
Διάφορα έξοδα	138.579	19.236	19.236	15.388	192.438
Σύνολο	**14.881.289**	**2.058.931**	**2.058.931**	**1.647.142**	**20.646.292**

Η ανάλυση των εξόδων της Εταιρείας για τη χρήση 2016 ανά κατηγορία είναι η εξής:

Η Εταιρεία 2016

	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης	Σύνολο
Κόστος Αποσβέσεων ενσώματων παγίων	2.428.645	25.836	25.836	20.669	2.500.987
Κόστος Αποσβέσεων άυλων παγίων	25.979	3.606	3.606	2.885	36.077
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	45.377	6.299	6.299	5.039	63.013
Ηλεκτρικό ρεύμα	29.019	4.028	4.028	3.223	40.298
Ύδρευση	1.100	153	153	122	1.528
Τηλεπικοινωνίες	34.507	4.790	4.790	3.832	47.919
Ασφάλιστρα	52.699	7.315	7.315	5.852	73.182
Επισκευές και συντηρήσεις	36.102	5.011	5.011	4.009	50.134
Παροχές τρίτων	105.271	14.613	14.613	11.690	146.187
Φόροι-Τέλη	51.090	7.092	7.092	5.674	70.948
Αμοιβές, έξοδα & προβλέψεις προσωπικού	1.788.468	248.261	248.261	198.609	2.483.599
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	2.562.029	355.641	355.641	284.512	3.557.823
Έξοδα διαφήμισης	23.979	3.329	3.329	2.663	33.300
Διάφορα έξοδα	57.591	7.994	7.994	6.395	79.974
Σύνολο	**7.241.856**	**693.969**	**693.969**	**555.174**	**9.184.968**

Οι παροχές στο προσωπικό στον Όμιλο αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2016
Μισθοί, ημερομίσθια & επιδόματα	168.871.825	165.158.924	1.957.791	1.950.788
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	46.662.455	45.820.937	502.512	478.193
Συνταξιοδοτικές παροχές (προβλέψεις)	7.319.214	1.757.689	0	0
Λοιπές παροχές σε εργαζόμενους	1.806.958	6.776.496	127.467	54.619
Σύνολο	**224.660.452**	**219.514.046**	**2.587.769**	**2.483.599**

Η αύξηση των αμοιβών και των εξόδων τρίτων προέρχεται από τις δύο Συμβάσεις Σύμπραξης Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα οι οποίες αφορούν τα έργα «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Εγκατάσταση, Υποστήριξη Λειτουργίας, Συντήρηση και Τεχνική Διαχείριση ενός Ενιαίου Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου για τις εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ» και «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Εγκατάσταση, Υποστήριξη Λειτουργίας, Συντήρηση και Τεχνική Διαχείριση ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Πληροφόρησης Επιβατών και Διαχείρισης Στόλου για τις Οδικές Συγκοινωνίες ΑΕ» και αναλύονται στην παρ. 6.7.

4.24 Λοιπά έξοδα

Τα λοιπά έξοδα, αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2016	1/1 - 31/12/2017	1/1 - 31/12/2016
Φορολογικά πρόστιμα & προσαυξήσεις	12.693	3.658	1.389	0
Προσαυξήσεις εισφορών ασφαλιστικών ταμείων	60.760	135.806	0	0
Αποζημιώσεις απόλυσης ή εξόδου	0	78.515	0	0
Έκτακτες Ζημιές (Διακανονισμός prorata)	20.360	0	20.360	0
Ζημίες από προκύψασες υποχρεώσεις επίδικων υποθέσεων	0	6.671	0	0
Λοιπά έκτακτα και ανόργανα έξοδα	3.153.387	1.876.944	234.131	0
Φόροι και Φορολογικά πρόστιμα προηγούμενων χρήσεων	2.643	129.250	52.242	0
Ζημίες από εκποίηση-καταστροφή παγίων	0	16.624	0	0

Λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι	0	10.910	0	10.910
Εισφορές και προσαυξήσεις εισφορών ασφαλιστικών ταμείων προηγ. χρήσεων/ Δικαστικά έξοδα	242.001	5.426	0	70
Λοιπά έξοδα προηγούμενων χρήσεων/ Αποζημιώσεις προσωπικού - αποζημιώσεις δικαστικών υποθέσεων προηγουμένων χρήσεων	3.578.282	2.199.558	6.323	19.040
Ζημιά από κλοπή	851	5.726	0	0
Προβλέψεις για υποχρεώσεις από επίδικες και λοιπές υποθέσεις	4.579.337	5.373.672	1.170.947	680.291
Προσαυξήσεις λοιπών υποχρεώσεων	0	48	0	0
Πρόβλεψη για αστική ευθύνη	2.324.395	9.477.740	0	0
Πρόβλεψη για έκτακτους κινδύνους	0	2.005	0	2.005
Σύνολο	**13.974.711**	**19.322.553**	**1.485.392**	**712.316**

4.25 Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα, αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	1/1 - 31/12/2017	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**
Έσοδα από επιδοτήσεις ΟΑΕΔ	46.057	0	0	0
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	3.000.066	2.459.490	0	0
Ενοίκια από λειτουργικές μισθώσεις	4.054.943	4.096.793	0	0
Έσοδα από λοιπές δραστηριότητες	3.573.729	4.037.595	0	33.362
Λοιπές προμήθειες μεσιτείες	1.634.639	1.250.766	0	0
Έσοδα από προσαύξηση προστίμων	77.353	32.834	0	0
Έσοδα από καταπτώσεις εγγυήσεων ποινικών ρητρών	351.353	0	86.138	0
Ποινικές ρήτρες - τόκοι υπερημερίας	9.208	26.614	0	0
Λοιπά έσοδα	493.293	385.189	87.772	0
Κέρδη από εκποίηση παγίων	0	4.000	0	0
Εφάπαξ έκπτωση λόγω ολοσχερούς εξόφλησης προμηθευτού (ΔΕΠΑ)	1.597.443	0	0	0
Λοιπά έκτακτα και ανόργανα έσοδα	38.186	46.881	0	0
Επιδότηση κάληψης ληξιπρόθεσμων οφειλών ΔΕΗ	25.246.773	0	0	0
Έσοδα από αναστροφή προβλέψεων για υποχρεώσεις προηγ. χρήσεων	13.737.386	8.707.531	0	1.670
Έσοδα απο εργασίες επισκευής λεωφορείων	72.517	0	0	0
Αναλογούσες στη χρήση αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων επενδύσεων	5.023.534	5.182.803	0	0
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	1.378.328	993.694	67.081	0
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων επενδύσεων προηγ. χρήσεων	0	724.323	0	0
Σύνολο	**60.334.808**	**27.948.513**	**240.991**	**35.032**

Το ποσό των €25.246.773,00 αφορά κρατική επιχορήγηση προς τη ΣΤΑ.ΣΥ ΑΕ για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς την Δ.Ε.Η από την Γεν.Γραμ. Δημοσιονομικής Πολιτικής Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

4.26 Χρηματοοικονομικά έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**
Τόκοι Δανείων	0	0	0	0
Τόκοι & Έξοδα βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	848.709	904.329	0	0
Χρεωστικές Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	0
Προμήθειες και λοιπά έξοδα	1.059.274	1.615.372	9.275	5.593
Κόστος τόκων αναλογιστικής μελέτης	207.970	216.401	0	0
Σύνολο	**2.115.953**	**2.736.103**	**9.275**	**5.593**

4.27 Χρηματοοικονομικά έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2017	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**
Τόκοι τραπεζικών καταθέσεων εσωτερικού	237.731	297.123	174.485	123.144
Έσοδα χρεογράφων	646.260	283.843	646.260	283.843
Σύνολο	**883.990**	**580.966**	**820.745**	**406.987**

4.28 Φόρος εισοδήματος

Η δαπάνη για φόρο εισοδήματος των χρήσεων που έληξαν στις 31/12/2017 και 31/12/2016 αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1 - 31/12/2017	**1/1 - 31/12/2016**	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2016**
Φόρος εισοδήματος	-10.407	107.383.529	-23.861	-53.315
Αναβαλλόμενος φόρος (έξοδο)/ έσοδο	0	0	0	0
Σύνολο	**-10.407**	**107.383.529**	**-23.861**	**-53.315**

Το ποσό των ευρώ 107.383.529 της προηγούμενης χρήσης, αφορά διαγραφή των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεωσεων μέσω των αποτελεσμάτων ως συνέπεια της μεταβολής του φορολογικού καθεστώτος.

5 Παράγοντες και πολιτικές διαχείρισης κινδύνου

Τα κυριότερα χρηματοπιστωτικά μέσα των Εταιρειών του Ομίλου, αποτελούν οι εμπορικές απαιτήσεις και οι εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες του. Πολιτική του Ομίλου κατά τη διάρκεια του έτους ήταν και παραμένει να μην ασχολείται με την εμπορία χρηματοπιστωτικών μέσων. Το Διοικητικό Συμβούλιο εξετάζει και εγκρίνει αρχές για τη διαχείριση κάθε ενός από αυτούς τους κινδύνους, οι οποίοι συνοψίζονται πιο κάτω.

5.1 Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες

5.1.1 Κίνδυνοι που προκύπτουν από ζημιές / βλάβες σε πρόσωπα, εξοπλισμό και περιβάλλον (ασφαλιστική κάλυψη)

Οι δραστηριότητες των Εταιρειών του Ομίλου αντιμετωπίζουν κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από αρνητικά γεγονότα όπως μεταξύ άλλων, ατυχήματα, τραυματισμούς και βλάβες σε πρόσωπα (εργαζόμενους ή/και τρίτους), βλάβες στο περιβάλλον, ζημιές σε εξοπλισμό και περιουσίες τρίτων. Όλα τα παραπάνω πολύ πιθανόν να προκαλέσουν καθυστερήσεις ή στη δυσμενέστερη περίπτωση διακοπή εκτέλεσης εργασιών στα εμπλεκόμενα έργα. Λαμβάνονται βέβαια όλα τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα ώστε να αποφεύγονται τέτοιου είδους αρνητικά γεγονότα και παράλληλα συνάπτονται τα ενδεδειγμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Δεν μπορεί όμως να αποκλειστεί το ενδεχόμενο το ύψος των υποχρεώσεων των Εταιρειών του Ομίλου από τέτοιου είδους αρνητικά γεγονότα να υπερβαίνει τις ασφαλιστικές αποζημιώσεις που θα λάβουν, με συνέπεια μέρος των εν λόγω προκυπτουσών υποχρεώσεων να απαιτηθεί να καλυφθεί από τις ίδιες.

5.2 Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

5.2.1 Κίνδυνος επιτοκίου

Δεν υπάρχουν μακροπρόθεσμα δάνεια και κατά συνέπεια ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν εκτίθενται σε κίνδυνο επιτοκίου.

5.2.2 Κίνδυνος τιμών ξένου συναλλάγματος

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και ως εκ τούτου δεν εκτίθενται σε συναλλαγματικό κίνδυνο ο οποίος προέρχεται από τις μεταβολές λοιπών νομισμάτων έναντι του Ευρώ.
Επίσης, κατά την 31.12.2017 δεν υπάρχουν χρηματικά διαθέσιμα και δανειακές υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα.

5.2.3 Πιστωτικός κίνδυνος

Οι απαιτήσεις από πελάτες δεν είναι μέγεθος το οποίο μπορεί ενδεχόμενα να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα και την ομαλή ρευστότητα της Εταιρείας και του Ομίλου.

5.2.4 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα. Η επάρκεια των ταμειακών διαθεσίμων εξασφαλίζεται μέσω της επιδότησης από τον Κρατικό Προϋπολογισμό του λειτουργικού ελλείμματος και εφόσον αυτό δεν υπερβαίνει το 40% του ετήσιου λειτουργικού κόστους προ αποσβέσεων. Με την τήρηση αυστηρού προϋπολογισμού εξόδων, οι εταιρείες του Ομίλου επιτυγχάνουν το παραπάνω κριτήριο.

5.2.5 Κόστος χρήσης δικτύου

Για την εταιρεία του Ομίλου ΣΤΑΣΥ ΑΕ. , τα επόμενα έτη αναμένεται η υπογραφή σύμβασης με την Αττικό μετρό για τα τέλη χρήσης υποδομών (δικτύου/συρμών) από τη ΣΤΑΣΥ για τις γραμμές 2 & 3. Χωρίς την ταυτόχρονη λήψη μιας κρατικής επιχορήγησης, η ανωτέρω σύμβαση, θα επηρεάσει αρνητικά τη θέση της θυγατρικής Εταιρείας ΣΤΑ.ΣΥ Α.Ε.
Το κόστος χρήσης του δικτύου αναμένεται να αντισταθμίζεται από ισόποση επιχορήγηση.

5.2.6 Εισιτηριοδιαφυγή

Η εταιρεία λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό της εισιτηριοδιαφυγής με την πλήρη εφαρμογή του ηλεκτρονικού εισιτηρίου, με επέκταση κλείσίματος των μπαρών διέλευσης σε όλους τους σταθμούς του δικτύου, με ενίσχυση του ελεγκτικού προσωπικού που θα συνεπάγεται αυτομάτως και την διενέργεια περισσότερων ελέγχων.

6 Πρόσθετες πληροφορίες και επεξηγήσεις

6.1 Συναλλαγές με συνδεόμενα μέρη

Οι διεταιρικές πωλήσεις - αγορές για την περίοδο 1/1-31/12/2017 και την αντίστοιχη συγκριτική 1/1-31/12/2016 αναλύονται ως εξής:

ΛΗΨΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 1/1/ - 31/12/2017	ΟΑΣΑ	Ο.ΣΥ. Α.Ε.	ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	ΑΞΙΑ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ
ΟΑΣΑ		4.359.874	2.224.100	6.583.974
Ο.ΣΥ.	23.001			23.001
ΣΤΑ.ΣΥ.		553		553
	23.001	4.360.427	2.224.100	6.607.528

ΛΗΨΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 1/1/ - 31/12/2016	ΟΑΣΑ	Ο.ΣΥ. Α.Ε.	ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.	ΑΞΙΑ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ
ΟΑΣΑ		4.836.065	1.857.226	6.693.290
Ο.ΣΥ.	22.528		17.528	40.056
ΣΤΑ.ΣΥ.		127		127
	22.528	4.836.192	1.874.754	6.733.473

6.2 Απαιτήσεις / Υποχρεώσεις συνδεμένων μερών

Η ανάλυση των διεταιρικών απαιτήσεων - υποχρεώσεων κατά την 31/12/2017 καθώς και για την 31/12/2016 έχει ως εξής:

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	31/12/2017	ΟΑΣΑ	Ο.ΣΥ.	ΣΤΑ.ΣΥ.	ΑΞΙΑ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ
	ΟΑΣΑ		30.712.286	0	30.712.286
	Ο.ΣΥ.			8.576.518	8.576.518
	ΣΤΑ.ΣΥ.	8.282.612			8.282.612
		8.282.612	30.712.286	8.576.518	47.571.416

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	31/12/2016	ΟΑΣΑ	Ο.ΣΥ.	ΣΤΑ.ΣΥ.	ΑΞΙΑ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ
	ΟΑΣΑ		24.188.052	0	24.188.052
	Ο.ΣΥ.			4.893.446	4.893.446
	ΣΤΑ.ΣΥ.	9.972.051			9.972.051
		9.972.051	24.188.052	4.893.446	39.053.549

6.3 Παροχές βασικών διευθυντικών στελεχών

Οι παροχές προς τα μέλη της Διοίκησης για τις παρουσιαζόμενες περιόδους έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	274.412	272.398	105.848	102.120
Αμοιβές Διευθυντικών στελεχών	1.924.742	1.926.052	244.137	255.792
Σύνολο	**2.199.154**	**2.198.450**	**349.985**	**357.912**

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. των Εταιρειών του Ομίλου και στις οικογένειές τους.

6.4 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

6.4.1 Επίδικες υποθέσεις υποχρεώσεων για τις οποίες έχει διενεργηθεί πρόβλεψη

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της διοίκησης και λαμβανομένης υπόψη της γνώμης της νομικής υπηρεσίας, την 31/12/2017 σχηματίστηκαν σωρευτικά προβλέψεις που ανά κατηγορία αναλύονται παρακάτω :

Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
Δικαστικές αγωγές	**Ποσό αγωγής πλέον τόκων**	**Πρόβλεψη που σχηματίστηκε**	**Ποσό αγωγής πλέον τόκων**	**Πρόβλεψη που σχηματίστηκε**
Εργατικές διαφορές	24.587.204	21.708.636	852.220	852.220
Μεταφορές Ατυχήματα	5.610.721	1.969.658	0	0
Διεκδικήσεις τρίτων για αποζημιώσεις και λοιπά	51.529.296	30.799.148	21.630.147	21.630.147
Σύνολο	**81.727.221**	**54.477.442**	**22.482.367**	**22.482.367**

Το ποσό των € 54.477.442 του Ομίλου και το ποσό των € 22.482.367 της Εταιρείας περιλαμβάνεται στο κονδύλι Λοιπές Προβλέψεις.

Έχει γίνει στη χρήση αναστροφή πρόβλεψης κυρίως για εργατικά και ασφαλιστικά ποσού € 2,4εκ, που κατά την εκτίμηση της νομικής υπηρεσίας αφορά δικαστικές υποθέσεις, για τις οποίες εκτιμάται ότι δεν θα επανέλθουν οι αντίδικοι.

6.4.2 Επίδικες υποθέσεις υποχρεώσεων για τις οποίες δεν έχει διενεργηθεί πρόβλεψη

Έναντι των Εταιρειών του Ομίλου εκκρεμούν δικαστικές υποθέσεις για τις οποίες σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της διοίκησης και λαμβανομένης υπόψη της γνώμης της νομικής υπηρεσίας δεν σχηματίστηκαν προβλέψεις. Οι υποθέσεις αυτές ανά κατηγορία αναλύονται παρακάτω:

Επίδικες υποθέσεις χωρίς πρόβλεψη	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
Δικαστικές αγωγές	**Ποσό αγωγής πλέον τόκων**	**Πρόβλεψη που σχηματίστηκε**	**Ποσό αγωγής πλέον τόκων**	**Πρόβλεψη που σχηματίστηκε**
Εργατικές διαφορές	4.656.404	0	1.777.836	0
Μεταφορές Ατυχήματα	3.836.757	0	214.193	0
Διεκδικήσεις τρίτων για αποζημιώσεις και λοιπά	910.698.932	0	889.968.783	0
Σύνολο	**919.192.093**	**0**	**891.960.813**	**0**

6.5 Επίδικες – Επισφαλείς απαιτήσεις

Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις του Ομίλου από τις δικαστικές διεκδικήσεις αναλύονται παρακάτω:

	Ο Όμιλος			**Η Εταιρεία**		
Δικαστικές αγωγές	**Ποσό απαίτησης**	**Εκτίμηση για ποσά που θα εισπραχθούν**	**Πρόβλεψη που σχηματίστηκε**	**Ποσό απαίτησης**	**Εκτίμηση για ποσά που θα εισπραχθούν**	**Πρόβλεψη που σχηματίστηκε**
Απαιτήσεις πελατών	7.108.978	0	7.108.978	0	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	12.522.529	0	12.522.529	10.972.539	0	10.972.539
Σύνολο	**19.631.507**	**0**	**19.631.507**	**10.972.539**	**0**	**10.972.539**

Έχουν εκδοθεί υπέρ των του Ομίλου εγγυητικές επιστολές που σχετίζονται με την εκτέλεση έργων. Αναλυτικότερα οι ενδεχόμενες απαιτήσεις από εγγυητικές επιστολές είναι οι εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Ληφθείσες εγγυητικές καλής εκτέλεσης	97.323.154	112.807.547	5.542.998	20.877.551
Ληφθείσες εγγυητικές για συμμετοχή σε διαγωνισμούς	2.639.101	2.503.785	2.639.101	2.503.785
Ληφθείσες εγγυητικές καλής λειτουργίας	419.066	394.534	0	0
Εξασφάλισης Απαιτήσεων	9.000	0	0	0
Δοσμένες εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση υποχρεώσεων	67.300	42.700	42.700	42.700
Σύνολο	**100.457.621**	**115.748.565**	**8.224.799**	**23.424.036**

6.6 Επίδικες απαιτήσεις

Η ΟΑΣΑ ΑΕ βασιζόμενη στο άρθρο 2 παρ. 1 και στα άρθρα 6 και 7 του Ν. 3086/2002 "Περί Οργανισμού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους" κατέθεσε στις 22.11.2013 αίτηση για αναγνώριση απαιτήσεών της κατά του Ελληνικού Δημοσίου (Υπ. Οικονομικών) και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας ύψους 72.810.214,00 ευρώ. Στη συνέχεια άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών την από 22.9.2015 αγωγή του κατά των ιδίων ως άνω, για ποσό 185.931.909,40 ευρώ, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το ανωτέρω ποσό των 72.810.214,00 ευρώ, πλέον το ποσό των 59.420.428,40 ευρώ για τόκους υπερημερίας. Για τις απαιτήσεις από 1.1.2016 έως 31.12.2016 ο ΟΑΣΑ Α.Ε.. άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών αγωγή κατά των ιδίων ως άνω, για ποσό 86.400.120,00 ευρώ και για απαιτήσεις από 1.1.2017 έως 31.12.2017 ο ΟΑΣΑ Α.Ε.. άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών νέα αγωγή κατά των ιδίων ως άνω, για ποσό 104.571.403,00 ευρώ.

Συνολικά το ποσό της απαίτησης της Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. μέχρι 31.12.2017, ανέρχεται σε 436.323.860,80 ευρώ. Η εκδίκαση των υποθέσεων αναμένεται.

6.7 Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Οι δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις που αφορούν τις Εταιρείες του Ομίλου αναλύονται στον ακόλουθο πίνακα:

Δεσμεύσεις από Λειτουργικές Μισθώσεις	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Υποχρεώσεις από Λειτουργικές Μισθώσεις	**1 έτος και λιγότερο**	**Μεταξύ 1 και 2 ετών**	**Μεταξύ 2 και 5 ετών**	**Άνω των 5 ετών**	**1 έτος και λιγότερο**	**Μεταξύ 1 και 2 ετών**	**Μεταξύ 2 και 5 ετών**	**Άνω των 5 ετών**
31/12/2017								
Υποχρεώσεις :								
Λειτουργικές Μισθώσεις από ακίνητα	79.944	81.334	216.566	17.770	62.946	64.189	172.677	0
Λοιπές λειτουργικές μισθώσεις	2.679.605	2.661.053	2.700.000	2.800.000	0	0	0	0
Σύνολο	**2.759.549**	**2.742.387**	**2.916.566**	**2.817.770**	**62.946**	**64.189**	**172.677**	**0**

	1 έτος και λιγότερο	**Μεταξύ 1 και 2 ετών**	**Μεταξύ 2 και 5 ετών**	**Άνω των 5 ετών**	**1 έτος και λιγότερο**	**Μεταξύ 1 και 2 ετών**	**Μεταξύ 2 και 5 ετών**	**Άνω των 5 ετών**
31/12/2016								
Υποχρεώσεις :								
Λειτουργικές Μισθώσεις από ακίνητα	89.870	79.582	215.307	75.815	58.471	62.946	173.920	59.217
Λοιπές λειτουργικές μισθώσεις	2.640.631	2.760.477	2.901.529	2.779.464				
Σύνολο	**2.730.501**	**2.840.058**	**3.116.836**	**2.855.279**	**58.471**	**62.946**	**173.920**	**59.217**

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Απαιτήσεις από Λειτουργικές Μισθώσεις	**1 έτος και λιγότερο**	**Μεταξύ 1 και 2 ετών**	**Μεταξύ 2 και 5 ετών**	**Άνω των 5 ετών**	**1 έτος και λιγότερο**	**Μεταξύ 1 και 2 ετών**	**Μεταξύ 2 και 5 ετών**	**Άνω των 5 ετών**
31/12/2017								
Απαιτήσεις:								
Λειτουργικές μισθώσεις από ακίνητα	3.997.411	4.127.001	4.181.944	4.134.916	0	0	0	0
Λοιπές λειτουργικές μισθώσεις	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	**3.997.411**	**4.127.001**	**4.181.944**	**4.134.916**	**0**	**0**	**0**	**0**

	1 έτος και λιγότερο	**Μεταξύ 1 και 2 ετών**	**Μεταξύ 2 και 5 ετών**	**Άνω των 5 ετών**	**1 έτος και λιγότερο**	**Μεταξύ 1 και 2 ετών**	**Μεταξύ 2 και 5 ετών**	**Άνω των 5 ετών**
31/12/2016								
Απαιτήσεις:								
Λειτουργικές μισθώσεις από ακίνητα	4.086.487	4.009.586	4.340.476	4.179.464	0		0	0
Λοιπές λειτουργικές μισθώσεις	0		0	0	0		0	0
Σύνολο	**4.086.487**	**4.009.586**	**4.340.476**	**4.179.464**	**0**		**0**	**0**

6.8 Δεσμεύσεις για επενδυτικά προγράμματα

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2014 υπεγράφησαν από τον ΟΑΣΑ δύο Συμβάσεις Σύμπραξης Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα οι οποίες αφορούσαν τα έργα «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Εγκατάσταση, Υποστήριξη Λειτουργίας, Συντήρηση και Τεχνική Διαχείριση ενός Ενιαίου Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου για τις εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ» και «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Εγκατάσταση, Υποστήριξη Λειτουργίας, Συντήρηση και Τεχνική Διαχείριση ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Πληροφόρησης Επιβατών και Διαχείρισης Στόλου για τις Οδικές Συγκοινωνίες ΑΕ».

Το πρώτο έργο καλύπτει και θα εξυπηρετεί το σύνολο των μέσων μαζικής μεταφοράς και θα έχει χρονική διάρκεια δώδεκα (12) ετών.
Το κόστος κατασκευής του έργου ανέρχεται σε € 58.800.000 εκ των οποίων η συμμετοχή του ΟΑΣΑ μέσω ΕΣΠΑ είναι € 28.812.000. Με την 2η Τροποποίηση της υπ. αριθμ. 43/2014 Σύμβασης Σύμπραξης, το κόστος κατασκευής προσαυξήθηκε κατά € 4.973.239 λόγω της μεταβολής της συνολικής ποσότητας και των χαρακτηριστικών των πυλών. Η συνολική καθαρή παρούσα αξία των ετήσιων ενιαίων χρεώσεων οι οποίες θα καταβάλλονται τμηματικά κατά τη διάρκεια της περιόδου υπηρεσιών ανέρχεται προϋπολογιστικά σε € 93.6 εκατ. με προεξοφλητικό επιτόκιο 7,53%. Η κρατική συμμετοχή στο κόστος κατασκευής του έργου είναι διασφαλισμένη από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ οι πληρωμές διαθεσιμότητας θα αντληθούν από το Εθνικό πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων. Ο ανάδοχος θα αποπληρώνεται κατά την περίοδο λειτουργίας του έργου βάσει της διαθεσιμότητας μέσω λεπτομερούς μηχανισμού πληρωμών που θα ελέγχει συνεχώς την καλή λειτουργία του έργου. Η Φάση 2 του έργου ολοκληρώθηκε και εκταμιεύθηκε η χρηματοδότηση στις 23.12.2016 με βάση το Πιστοποιητικό Αποδοχής του Έργου από τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή, την Εισήγηση της επιτροπής πιστοποίησης ολοκλήρωσης Φάσεων ΑΣΣΚ και τις σχετικές Αποφάσεις ΔΣ ΟΑΣΑ και κατεβλήθη η Χρηματοδότηση της Αναθέτουσας Αρχής προς την ανάδοχο εταιρεία “HELLAS SMARTICKET A.E.”, ποσού € 4.644.783,00. Η κατασκευή του έργου ολοκληρώθηκε την

31.07.2017 με την εγκατάσταση των πυλών και τις διασυνδέσεις λειτουργικότητας Οι μηνιαίες πληρωμές μέχρι 31.12.2017, άνευ ΦΠΑ, ανήλθαν στο ποσό € 11.217.895,59

Το δεύτερο έργο καλύπτει και εξυπηρετεί τα θερμικά λεωφορεία και τα ηλεκτροκίνητα λεωφορεία – τρόλεϊ που δραστηριοποιούνται στην γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητας των Συγκοινωνιών Αθηνών και έχει χρονική διάρκεια επίσης δώδεκα ετών (12), με αρχική ημερομηνία λειτουργίας την 21 Μαρτίου 2016. Μετά το πέρας των 12 ετών το σύστημα θα μεταβιβαστεί εξ' ολοκλήρου στον ΟΑΣΑ. Η υλοποίηση του έργου συγχρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση» του ΕΣΠΑ και το πρόγραμμα Jessica, παράλληλα με ιδιωτικούς πόρους. Το κατασκευαστικό κόστος του έργου ανέρχεται σε € 13.284.575 χωρίς ΦΠΑ. από το οποίο το 40%, ήτοι το ποσό των € 5.313.830 είναι η συμμετοχή του ΟΑΣΑ. Η συμμετοχή του ΟΑΣΑ μέχρι σήμερα ανέρχεται σε € 4.974.714,49 η οποία επιδοτήθηκε από το ΕΣΠΑ (Ψηφιακή Σύγκλιση) και το ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ ΕΣΠΑ 2014-2020. Η συνολική καθαρή παρούσα αξία των ετήσιων ενιαίων χρεώσεων η οποία θα καταβάλλεται τμηματικά για τα υπολειπόμενα 9 χρόνια κατά τη διάρκεια της περιόδου υπηρεσιών ανέρχεται στο ποσό των €28,9 εκατ. με προεξοφλητικό επιτόκιο 7,53%. Η περίοδος εργασιών του έργου ολοκληρώθηκε την 21.03.2016 και από 22.03.2016 ξεκίνησε η περίοδος υπηρεσιών, η οποία θα ολοκληρωθεί την 30.06.2026. Οι καθαρές πληρωμές μέχρι 31.12.2017 ήταν ποσού € 4.359.486,67

Οι δεσμεύσεις που αφορούν τα ενσώματα πάγια στοιχεία των Εταιρειών του Ομίλου αναφέρονται στην παρ. 4.1 Ενσώματα πάγια.

6.9 Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α. και γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το 2011 έχει παραγραφεί μέχρι την 31/12/2017, με την επιφύλαξη ειδικών ή εξαιρετικών διατάξεων που τυχόν προβλέπουν μεγαλύτερη προθεσμία παραγραφής και υπό τις προϋποθέσεις που αυτές ορίζουν.
Πέραν αυτών, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, ελλείψει υφισταμένης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή.

Για τις χρήσεις που έληξαν μετά την 31 Δεκεμβρίου 2011 και παραμένουν φορολογικά ανέλεγκτες, από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές ή και από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή της Εταιρείας, η εκτίμησή μας είναι ότι οι φόροι που ενδεχομένως προκύψουν δεν θα ασκήσουν ουσιώδη επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Για τις χρήσεις 2012 έως και 2015 οι εταιρείες του Ομίλου έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, σύμφωνα με το καθεστώς που προβλεπόταν από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν 2238/1994 (χρήσεις 2012 και 2013) και από τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν. 4174/2013 (χρήσεις 2014 έως 2016) όπως ισχύει και εκδόθηκαν Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης.

Για τη χρήση 2016 οι εταιρείες του Ομίλου, πλην της ΣΤΑΣΥ ΑΕ, βάσει του Ν.4174/2013 άρθρο 65Α όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει, είχαν υπαχθεί προαιρετικά στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγρ. 5 Ν.2238/1994. Για τη χρήση 2017, σύμφωνα με τη ΠΟΛ 1067/2018 που τροποποιεί τη ΠΟΛ 1124/2015 Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. περί του καθορισμού της διαδικασίας εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 65Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013, Φ.Ε.Κ.170Α'), σχετικά με το Ετήσιο Πιστοποιητικό που εκδίδεται από Νόμιμους Ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία εγγεγραμμένα στο δημόσιο Μητρώο του ν.3693/2008 (Φ.Ε.Κ. 174Α'), όλες οι εταιρείες του Ομίλου βρίσκονται σε φορολογικό έλεγχο, ο οποίος είναι σε σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπονται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2017. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δε θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

6.10 Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Ο μέσος όρος απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου για τις δύο παρουσιαζόμενες περιόδους έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**

	31/12/ 2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Αριθμός προσωπικού	7.776	7.896	84	88
Προσωπικό αποσπασμένο από την Ο.ΣΥ. Α.Ε.	0	0	0	0
Σύνολο	**7.776**	**7.896**	**84**	**88**

6.11 Πληροφόρηση κατά τομέα δραστηριότητας

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών προκειμένου να παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

6.12 Λοιπές πληροφορίες

Το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν.3920/2011 «Εξυγίανση, αναδιάρθρωση και ανάπτυξη των αστικών συγκοινωνιών Περιφέρειας Αττικής και άλλες διατάξεις» ρυθμίζει τα εξής :

«Τα χρέη των εταιρειών που συγχωνεύονται, έναντι του Δημοσίου, του ΟΑΣΑ και του ΙΚΑ ή άλλων Ασφαλιστικών Ταμείων, τα οποία θα περιέλθουν στις ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ μετά τη συντέλεση της συγχώνευσης, καθώς και άλλων Ασφαλιστικών Ταμείων αναλαμβάνονται από το Δημόσιο, διαγράφονται από τις οικονομικές καταστάσεις τους και μεταφέρονται ως έχουν στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Μετά τη συντέλεση της συγχώνευσης, το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, αναλαμβάνει το υπόλοιπο του υφιστάμενου οφειλόμενου τραπεζικού δανεισμού (κεφάλαιο και τοκοχρεολύσιο) των εταιρειών που συγχωνεύονται και του ΟΑΣΑ».

Σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 3 του Ν.3920/2011, την 30η Δεκεμβρίου 2011 εκδόθηκε η υπ΄ αριθμ. 2/82789/0023 (ΦΕΚ 3167Β/2011) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, ανάληψης από το Υπουργείο Οικονομικών των δανείων του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε. και της ΤΡΑΜ Α.Ε., συνολικής ονομαστικής αξίας € 2.097.650.000. Στην ανωτέρω απόφαση ορίζεται ότι: «Η παρακολούθηση, ο προϋπολογισμός και η εξυπηρέτηση των παραπάνω δανείων από την 31 Δεκεμβρίου 2011 αναλαμβάνονται από την 23η Διεύθυνση Δημοσίου Χρέους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Οι βασικοί όροι και οι διαδικασίες εξυπηρέτησης των αναλαμβανομένων δανείων, όπως αυτές περιγράφονται στις υφιστάμενες συμβάσεις μεταξύ των ΟΑΣΑ, ΤΡΑΜ και των πιστωτικών ιδρυμάτων θα καθοριστούν με την έκδοση επιμέρους Υπουργικών Αποφάσεων».

Με το Νόμο 4038/2012 άρθρο 4 παρ. 13 στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.3920/2011 προστέθηκαν νέα εδάφια ως εξής:

«α) Τα ποσά που έχουν καταβληθεί από το λογαριασμό αποκρατικοποιήσεων στον ΟΑΣΑ ως προσωρινή ταμειακή διευκόλυνση για την κάλυψη διαφόρων υποχρεώσεών του μέχρι να καταστεί εφικτή η δανειοδότηση του Οργανισμού με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, συμψηφίζονται με τις έναντι του Δημοσίου απαιτήσεις των εταιρειών του ομίλου ΟΑΣΑ που δημιουργήθηκαν, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. 9 του ν.2669/1998 και των άρθρων 20 και 25 του ν.2072/1992 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2010. Το απομένον υπόλοιπο ποσό των μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2010 απαιτήσεων του ΟΑΣΑ από το Δημόσιο διαγράφεται από τις οικονομικές καταστάσεις και καθίσταται εκ μέρους των εταιρειών του Ομίλου ΟΑΣΑ μη απαιτητό.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου».

Με το Νόμο 4199/2013 άρθρο 100 παρ. 2 προστέθηκε εδάφιο γ στην παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν.3920/2011 ως εξής:

«γ) Η ωφέλεια που προκύπτει από τη διαγραφή των χρεών των εταιρειών κατ΄ εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου, απαλλάσσεται, από τη δημοσίευση του ν. 3920/2011, από κάθε φόρο, τέλος ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων. Η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος παρέχεται με την προϋπόθεση εμφάνισης της ωφέλειας σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του φορολογείται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 106 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Ειδικά, σε περίπτωση συμψηφισμού των συσσωρευμένων λογιστικών ζημιών των εταιρειών του ομίλου ΟΑΣΑ που έχουν προκύψει μέχρι το χρόνο της συγχώνευσης με το αφορολόγητο αποθεματικό της παραγράφου αυτής, δεν έχουν εφαρμογή, από τη δημοσίευση του ν. 3920/2011, οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 106 του Κ.Φ.Ε.».

Τον Μάιο του 2016 ψηφίστηκε ο Ν.4389/27.5.2016 (τεύχος Α΄- αρ. φύλλου 94) όπου με το άρθρο 197 συστήνεται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Δημοσίων Συμμετοχών» (ΕΔΗΣ) της οποίας σκοπός είναι να κατέχει τις συμμετοχές του κράτους σε δημόσιες επιχειρήσεις. Την ημερομηνία καταχώρησης του καταστατικού της ΕΔΗΣ στο Γ.Ε.ΜΗ., οι μετοχές των δημοσίων επιχειρήσεων που απαριθμούνται στο Παράρτημα Δ΄ του νόμου, μεταξύ άλλων : 1. ΟΑΣΑ, 2. ΟΣΥ ΑΕ, 3. ΣΤΑΣΥ ΑΕ, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και

χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΔΗΣ. Το άρθρο 81 του Ν.4472/19.05.2017 (Τεύχος Α' αρ. φύλλου 74) τροποποίησε το άρθρο 197 του Ν. 4389/2016 αντικαθιστώντας το Παράρτημα Δ΄ ως εξής: «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ΄(Επιχειρήσεις που μεταβιβάζονται στην ΕΔΗΣ): 1. ΟΑΣΑ Α.Ε. και οι θυγατρικές του (ΟΣΥ Α.Ε.- ΣΤΑΣΥ Α.Ε.) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3920/2011 που αφορούν τις διεταιρικές σχέσεις των ΟΑΣΑ Α.Ε., ΟΣΥ Α.Ε. και ΣΤΑΣΥ Α.Ε.»

6.13 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Σύμφωνα με την Έκθεση Ελέγχου της Γενικής Επιθεωρήτριας Δημόσιας Διοίκησης της 28-03-2017 σχετικά με τον έλεγχο της ποσοτικής συμφωνίας εισιτηρίων ΑΜΕΛ/ΤΡΑΜ τιμολογιακής πολιτικής 1.9.2014 έως 31.1.2016 και τον έλεγχο της διαδικασίας αποχρέωσης εκδοτών (Δικτύου ΑΜΕΛ Γραμμές 2 & 3) από εισιτήρια παλαιάς τιμολογιακής πολιτικής της ίδιας περιόδου αναζητήθηκαν πειθαρχικές και ποινικές ευθύνες. Το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών με βούλευμα του το 2018 άσκησε ποινική δίωξη κατά των υπευθύνων ορίζοντας σχετική δικάσιμο. Δεν αναμένεται να υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων από την αιτία αυτή.

Τον Ιανουάριο του 2018 ψηφίστηκε ο Ν.4512/17.1.2018 (Τεύχος Α' – αρ. Φύλλου 5) με το άρθρο 380 του οποίου τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του Ν.4389/2016. Με τις διατάξεις του Ν.4512 μεταβιβάζεται από 1.1.2018 το σύνολο των μετοχών κυριότητας στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών & Περιουσίας (Ε.Ε.ΣΥ.Π).

Δεν υπάρχουν άλλα μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν την εταιρεία ή τον όμιλο και για τα οποία να επιβάλλεται σχετική προσαρμογή των οικονομικών καταστάσεων ή γνωστοποίηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.).

ΑΘΗΝΑ 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2018

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΤΑΣΤΑΝΗΣ.	ΙΩΑΝΝΗΣ Ν.ΣΚΟΥΜΠΟΥΡΗΣ	ΜΙΧΑΗΛ Φ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.	ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚ.ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΝΑΠΟΛΕΩΝ Κ. ΒΙΛΑΕΤΗΣ	ΜΑΡΙΑ Γ. ΤΣΕΛΙΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ